

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Kömlőd Község Önkormányzata

(2023-2028)

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	10
Célok.....	12
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	14
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	14
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	14
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	17
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	31
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	43
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	47
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	51
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	54
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	55
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	56
1. A HEP IT részletei.....	56
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	56
Jövőképünk.....	56
Az intézkedési területek részletes kifejtése (kitöltése javasolt, opcionális).....	58
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	59
3. Megvalósítás.....	61
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	61
3.2 A megvalósítás folyamata.....	61
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	63
3.4 Nyilvánosság.....	64
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	65
4. Elfogadás módja és dátuma.....	66

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, Kömlőd Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.**

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Kömlőd a Vértes-hegység lábánál, a Tatai-hegység dombvidékén fekszik. Oroszlánytól 9 km-re északnyugatra, Kisdédtől 25 km-re keletre, Tatától 15 km-re délnyugatra, Tatabányától 15 km-re nyugatra található.

A település neve 1439-ben *Kemlew*, 1446-ban *Kemlewd* alakban fordul elő, de egy 1518-as forrás már a *Kyskemlew* megnevezést használja. A környék egyébként ősidők óta lakott.

Területe részben a gesztesi várhoz tartozott, részben nemesi birtok volt, majd 1526 után török uralom alá került. 1543-ban a vele szomszédos Parnakkal (*Pormik*) együtt feldúlták. Az 1600-as évektől magyarok lakta református falu. Lakói nagyrészt zsellérek voltak. Birtokosai a Pázmándy, Sárközy, Saffaliczky, Badics, Pálffy, Szemerey, Jókuty, Szabó családok.

A falu gazdagon termő földjein kiváló minőségű gabonát, burgonyát, zöldséget, takarmányt és szőlőt termeltek. Fejlett volt állattenyésztése is, volt hengermalma, szeszgyára, tégláégetője.

1945-ig Komárom vármegye gesztesi járásához tartozott.

Parnakpuszta

Parnaki Miklós neve 1327-ben tűnik fel (komáromi nemesek közt tanúskodik Tés ügyében). Az 1937-es térképen már mint pusztát jelölik. (*Parnaki halom, Nagyparnak-pusztá*)

Kömlőd nevezetes lakói:

A kömlődi köznép a régebbi időkben mindig is fogékony volt a tudományok, a kultúra iránt, mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az a magas szintű iskolai oktatás, melynek megtartásán mindig is

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

fáradoztak. A társadalmi és gazdasági fejlődést azonban a kis- és nagybirtokos családok léte, erősödése határozta meg.

A közművelődés és a kultúra erősödése, az azokat is bőkezűen pártoló családoknak köszönhető, közülük is kiemelkedik a Pázmándy család, melynek református egyházunk is a legtöbbet köszönheti.

Pázmándyak

A család ősei már az 1659-es évtől kömlődi birtokosok. A család több nemzedéke élt itt, akik mind kömlődi születésűek. Ma a család egyetlen tagja sem él Kömlődön. Id. Pázmándy Dénes /1781-1854/ országgyűlési képviselő, aki 1828-ban Komárom vármegye alispánja, majd 1837-től a Dunántúli Református Egyházkerület főgondnoka volt. 1848-ban a főrendek képviselőjeként honvédelmi bizottmányi tag, 1848-1854-ig Fejér vármegye főispánja volt. Fia Pázmándy Dénes /1816-1856/ országgyűlési képviselő Komárom vármegye másod alispánja, majd 1847-től első alispánja. 1848-ban az országgyűlés alsóházának elnökévé választották. Az udvarral történő megegyezésre törekedett, ezért szembe került Kossuthal, 1849. márciusában megfosztották mandátumától. A szabadságharc leverése után birtokaira visszahúzódva él, 1850 táján barátját, Vörösmarty Mihályt bújtatta Baracska melletti birtokán. Az ifjabbik Pázmándy Dénes /1848-1936/ szintén Kömlődön született, 1878-1884-ig a körmendi kerület országgyűlési képviselője volt, a Vas megyei Gosztonyban is jelentős birtokai voltak. 1919-ben a szegedi ellenzéket képviselte Párizsban. A református egyházközség létében és fennmaradásában a családnak elvülhetetlen érdemei voltak, mindenkor híven áldoztak a gyülekezet épületeinek, templomának fennmaradására. Az oktatás terén is jelentős érdemeket szereztek, a Pázmándyak sokat segítettek az iskola költségeinek fedezésében. Egyházkerületünknek két főgondnokot is adott a család, Pázmándy József és id. Pázmándy Dénes személyében. Egy másik családtag Pázmándy Lajos a pápai főiskola gondnoka volt.

Perczel család

A híres honvédtábornok Perczel Mór /1811-1899/ családja a szabadságharc előtt és alatt Kömlődön élt. Perczel Mór 1846-ban nősült meg, elvette a Kömlődön élő Sárközy család egyik leányát Juliannát, négy fiú és négy leány gyermekük született, sorrendben: Irma, József, ifj. Mór, Miklós, Sándor, Júlia, Erzse, és Hermina. A gyerekek közül Irma, József és az ifjabb Mór is Kömlődön született. Természetesen, mint a szülők, a gyermekek is református hitben nevelkedtek és éltek. A család Vörösmarty Mihállyal nagyon szoros kapcsolatot tartott, a költő sokszor járt Kömlődön. Egyik itt tartózkodása alkalmával, a szájhagyomány szerint meglátogatta őt, Petőfi Sándor és Jókai Mór, e látogatás emlékét vésték bele, gyűrűjükkel a Perczel ház egykori ablaküvegébe. A szabadságharc bukása után a tábornok egy ideig a kert végében kezdődő ingoványos területen bujkált, majd elindult külföldi száműzetésébe.

Perczel László /1827-1897/, a tábornok egyik testvére szintén Kömlődre nősült, s elvette Mór feleségének húgát, a szépséges Sárközy lányt, Lídiát. Három gyermekük született. Perczel László - mint főszolgabíró - 1848-ban a tatai választókerület országgyűlési képviselője lett. Kedvelte a földrajzi tudományokat és sajátkezűleg készített egy óriási, 1,3 méter átmérőjű földgömböt, mely akkor világviszonylatban egyedülálló volt. Ezt sokáig Szemerey József őrizte a községben, később Budapestre a Mezőgazdasági Múzeumba vitték. A Perczel ház előtt 2011-ben emlékművet avattak.

Sárközy család

Legismertebb képviselőjük Sárközy József főszolgabíró volt, aki 1802-ben született Kömlődön. 1840-1844-ig Komárom vármegye másod alispánja, és 1848-ban a megye országgyűlési követe,

1861-ben a Pápai Református Főiskola gondnoka volt, majd 1863-ban a Dunántúli Református Egyházkerület főgondnokává választották. Lelkes régiséggyűjtő, főleg a régi pénzek gyűjtése területén szerzett érdemeket.

A közel 3000 db-os érmegyűjteményét és mintegy 600 db egyéb régészeti tárgyát a Pápai Kollégiumnak adományozta 1861-ben.

Pálóczi Horváth Ádám

1760. május 11-én született Kömlődön, Pálóczi Horváth György lelkipásztor gyermekeként. 1773-tól a Debreceni Református Kollégiumban tanult, de mivel a papi hivatáshoz nem érzett kedvet, 1780-ban kimaradt és még ebben az évben ügyvédi és mérnöki vizsgát tett. 1783-tól Somogy megyében élt, 1790 táján már országszerte elismert költő volt. Számos verset írt, melyek közül sok egyházi tartalmú, néhány a református énekeskönyvben is szerepel. Németgúnyoló versei miatt 1814-ben eljárást indítottak ellene. Legmaradandóbb munkája az "Ó és új mintegy ötödfélszáz énekek" című kéziratos gyűjteménye 1813-ból. A kömlődi református gyülekezet emlékét a szülői ház falán elhelyezett emléktáblával őrzi. A parókia épületében lévő emlékmúzeumban látható életútja, munkássága.

Obernyik Károly

1814. október 22-én született a kömlődi református parókia épületében, ez időben volt a kömlődiek lelkipásztora, édesapja Obernyik József. Obernyik Károly a debreceni református kollégiumban tanult, majd 1837-től Csekén Kölcsény Ferenc unokaöccsének, Kálmánnak a nevelője lett. 1741-ben Pestre került, ahol ügyvédi oklevelet szerzett. Barátságot kötött Petőfivel, tagja volt a Tízec Társaságának. Szerepe volt az 1848-as események előkészítésében. A szabadságharc bukása után ismét Pestre jött, ahol tagja lett a Nemzeti Színház drámabíráló bizottságának. 1851-1855-ig a Kecskeméti Református Kollégium tanára volt. Emlékét Kömlődön márványtábla és emlékmúzeum jelzi az utókor számára.

Demográfiai adatok

A lakónépességet úgy értjük, mint az adott területen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma. Ez a számadat, illetve a változás aránya megmutatja, hogy az adott településen mekkora lakónépességre vonatkoztatva kell áttekinteni az esélyegyenlőség megvalósulását. Kömlődön két intézmény is van, ami a fogyatékkal élőkkel foglalkozik, az egyik gyermekekkel, a másik felnőttekkel. Az itt lakók is bejelentkeznek Kömlődre, jórészt tartózkodási helyet létesítenek.

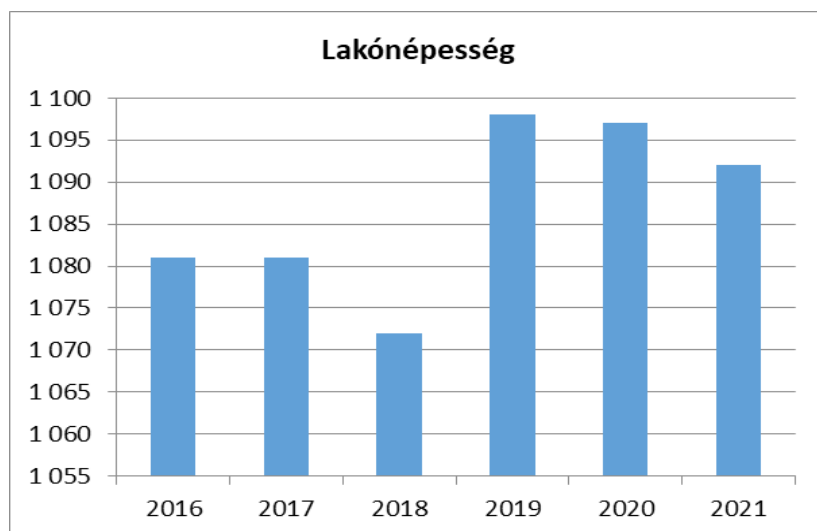
Ehhez hasonló képet mutat az állandó népesség számának alakulása – ez alapján mérik a közös hivatalok kialakítását, és az önkormányzatok finanszírozását is. Az állandó népesség számát úgy értelmezzük, mint a bejelentett állandó népességet. Tehát az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak a bejelentett állandó népesség körébe, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes lakásuk), vagy hogy az összeírás eszmei időpontjában jelen voltak-e. Az életkor szerinti bontásban való állandó népesség számossága szintén segít az esélyegyenlőség különböző célcsoportjának beazonosításában.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	1 081	bázis év
2017	1 081	100,00%
2018	1 072	99,17%
2019	1 098	102,43%
2020	1 097	99,91%
2021	1 092	99,54%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Lakónépesség

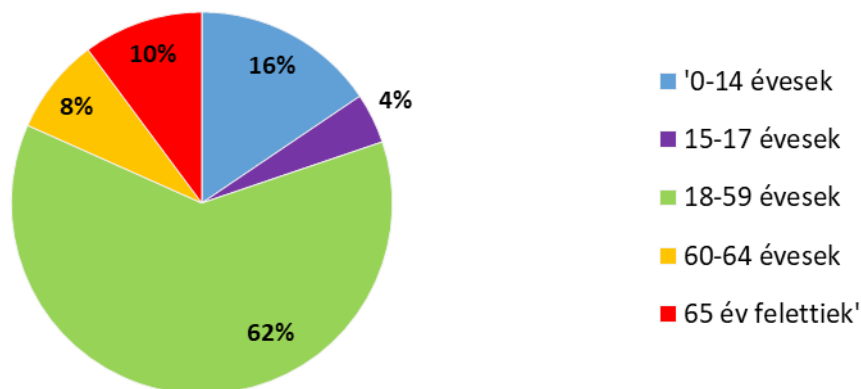
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfia k	Nő k	Össze s n (TS 003)	Férfia k (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	540	561	1101	49,05 %	50,95 %
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			33	3,00%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	84	97	181	7,63%	8,81%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	23	11	34	2,09%	1,00%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	334	324	658	30,34 %	29,43 %
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	44	33	77	4,00%	3,00%

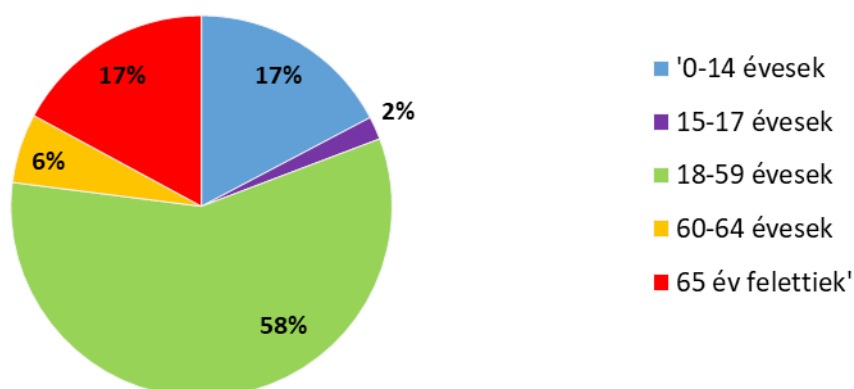
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	55	96	151	5,00%	8,72%
---	----	----	-----	-------	-------

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

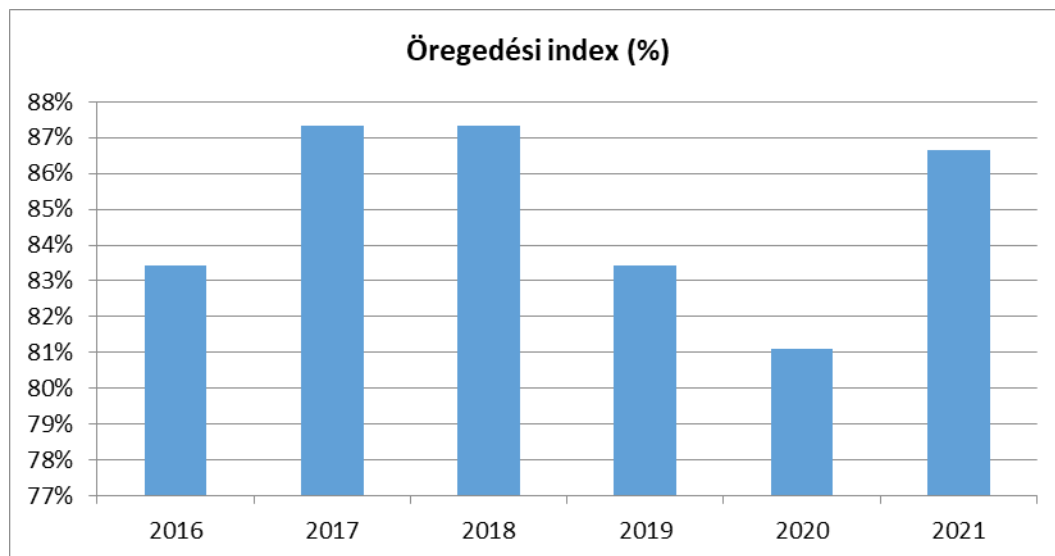
Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. Ha az index 100 felett van, akkor a 65 év felettiiek vannak többen, és a település elöregedő. Az elöregedő település helyzete legegyszerűbben esélyegyenlőség szempontjából úgy értelmezhető, hogy az idősek fokozottabb ellátására van szükség. Településünkre ez még nem jellemző, de az látható, hogy magas az idősek száma.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	141	169	83,43%
2017	145	166	87,35%
2018	145	166	87,35%

2019	151	181	83,43%
2020	150	185	81,08%
2021	156	180	86,67%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

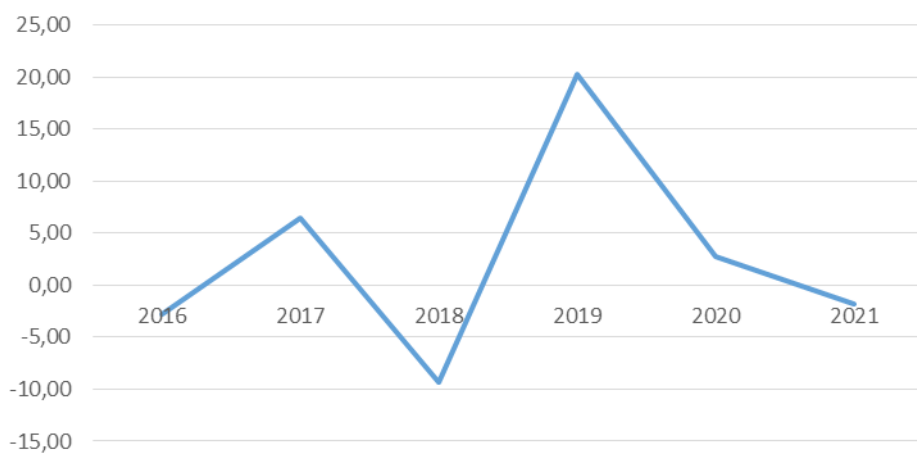

A lakónépesség 2018 és 2019 között ugrásszerűen megnőtt, majd ez csökkenni látszik a következő években, de nem jelentősen. A növekedés oka főként a belföldi vándorlások. A 2016-2021. közötti időszakban elég változó volt az oda-és elvándorlások száma, de az jól látszik, hogy 2019-ben az odavándorlás jelentős volt.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	-2,77
2017	6,48
2018	-9,29
2019	20,28
2020	2,73
2021	-1,83

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

**Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000
állandó lakosra vetített száma (fő)**

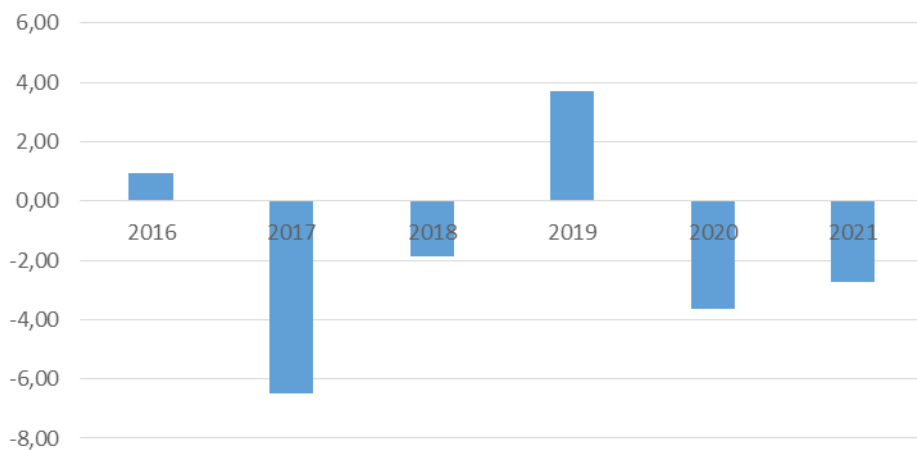

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	0,92
2017	-6,48
2018	-1,86
2019	3,69
2020	-3,64
2021	-2,74

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

**Az élve születések és halálozások különbségének 1000
lakosra vetített száma (fő)**

Történelmi értékeink, műemlékeink

Hugonnay kúria: A Pázmándy család Kömlőd történetének legmeghatározóbb családja volt. Még a török megszállási idején, 1638-ban jutottak Kömlőd birtokába. Ők telepítették be a falut s mivel maguk református vallásúak voltak, így az új hitre tért embereket telepítettek az újjáépítendő faluba. A család három tagja is országgyűlési képviselő volt. A Dunántúli Református Egyházkerületnek két főgondnokot is adott a család Pázmándy József és id. Pázmándi Dénes személyében. Ez a család volt az, amelyik mindig is meghatározó szerepet játszott a település életében. A család leghíresebb tagjai Kömlődön születtek és életük jelentős részét is itt éltek. Hajdani birtokuk jelentősebb épülete ma már nem a Pázmándy nevet viseli, hanem későbbi tulajdonosa révén Hugonnay kúria néven ismert a település központjában

Perczel ház: Feltehetően a Sárközy család építtette a 18. század végén, 1846 után került a Perczel család tulajdonába, a 19. század második felében a Szemerey család birtokolta. Téglalap alaprajzú, földszintes, nyeregtetős épület. Oromfalas utcai homlokzatán két, fekvő ovális padlásablakkal. Utcai és udvari homlokzatai faltükrökkel tagoltak. A háromszögű utcai oromfalon két fekvő ovális kis ablak, közöttük barokkos keretdísz.

Református templom: A korábbi, 1740-ben épült templom felhasználásával épült 1784-ben. Tornya 1829-1830 között készült. 1882-ben új tetőszerkezetet kapott, 1920-ban és 1988-ban felújították, 2011-ben teljes rekonstrukció keretében újjult meg.

Református parókia: A református templom mellett, szabadon álló, homlokzatával a Szabadság utca felé forduló, téglalap alaprajzú, földszintes, kontyolt nyeregtetős épület. Itt született Pálóczy Horváth Ádám költő és Obernyik Károly színműíró.

Emlékhelyek

A kömlődi temetőben: A kömlődi egyházközség tulajdonában három temető volt. Mivel a falu régtől fogva tiszta református vallású volt, nem is alakult ki más felekezeti, vagy önkormányzati temető. Soha nem jelentett ez gondot, még akkor sem, amikor jelentős számú katolikus vallású lakos telepedett le a faluban. Természetesen kivételt képezett az egy időben jelentős számú zsidóság, nekik saját temetőjük volt a régi református temető mellett. E zsidótemetőben temetkeztek a környező kis falvak zsidó családjai. Nekik egyébként saját iskolájuk és imaházuk is volt. A régi temetőben 1848-as honvédsír is található.

Magyar katonák sírjai (két helyszínen) a református temetőben: A környékbeli harcok során 12 magyar katona halt meg Kömlőd környékén, 5 munkaszolgálatost pedig a temetőben kivégeztek. Három katona sírja ismert : Braun Ádám örm.; Kecskés Miklós tiz.; Varanka Ferenc. Ismeretlen helyen nyugszik: Buburucz János; Hager Ferenc honv.; Harer Károly örv.; Kemény László honv.; Kiss Mihály lev.; Lakatos József örv.; Tóth János honv.; Varga Ferenc honv.; Varga Károly honv.

Magyar munkaszolgálatosok sírjai a református temetőben: Kivégezték őket 1945.01. 14-én: Braun László; Fenyvesi Imre; Gerőfi László; Leictner Ernő; Schönfeld Vilmos.

Szovjet katonasírok: A község körüli harcokban 95 katona esett el. Néhányat közülük – az idős kömlődiek elbeszélése alapján – a lakossággal való erőszakosság miatt kivégeztek. Emlékmű a református temetőben.

1848-as honvédsír: A református temetőben található az egykori szabadságharcos honvéd, Kövesdi József sírja.

Sárközy temető: A település legrégebbi temetője egy hektár területen helyezkedik el. Ma csak néhány sírkő látható, köztük a Pázmándy család néhány tagjáé, valamint Sárközy József országgyűlési követ, dunántúli főgondnok sírja. Ma magánterület!

Zsidó temető: A környékbeli falvak zsidó lakosai ide temetkeztek. A régi református temető É-i. - ÉK-i szélétől mintegy 50 m-re található. Egyik rabbijuk 1813-ban Kömlődön született, s a zsidóság Palesztínába való visszatelepüléséért munkálkodott. Ő a cionizmus egyik előfutárának tekinthető.

Hősök emléktáblái a református templom falán: Az itt elhelyezett táblák az I. és II. világháborúban elesettekről, valamint arról a tizenhét kömlődi katonáról emlékeznek meg, akik sohasem tértek haza a Don-kanyarból.

Trianon emlékhely: 2011-ben a templom megújulása alkalmából tartott ünnepi esemény részeként Trianoni emlékművet avattak Kömlődön

Hősök parkja: A park kialakítása 2003-ban kezdődött. Ekkor avatták fel a II. Magyar Hadseregnek a doni csatában elhunyt és eltűnt áldozataira emlékező márványtábláját. 2008 tavaszán készült el az 1848/49-es kopjafa, majd ősszel azt a kopjafát leplezték le, amely az 1956-os eseményekre emlékeztet, teljessé téve a park emlékhelyeit.

Millenniumi kő: Az államalapítás ezeréves évfordulója alkalmából 2000-ben felállított emlékmű a községháza előtt.

Pálóczi-Obernyik emléktábla: A református parókia falán elhelyezett tábla emlékeztet arra, hogy ott született Pálóczi Horváth Ádám költő és Obernyik Károly színműíró.

Perczel emlékhely: 2011-ben a falu egykori híres lakója, az 1848-49-es szabadságharc honvédtábornoka, Perczel Mór tiszteletére avattak emlékművet születésének 200. évfordulóján a Perczel család valamikori lakóépülete előtt.

Küldetésünk ezen értékek megőrzése, a fiatal korosztállyal való megismertetése. A település lakói összetartozásának megerősítése.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Kömlőd település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030**

(MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az alábbiakban azon jogszabályi rendelkezések ismertetésére kerül sor, amelyek koncepciók, tervek elkészítését írják elő az önkormányzatok számára. A felsoroltak áttekintése után szükséges annak leírása, hogy az egyes dokumentumokban leírtak miként szolgálják az esélyegyenlőség megvalósítását.

Gazdasági program - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület rövid távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

Településrendezési terv – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látják el.

Településszerkezeti terv - Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tízévenként felül kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról.

Kömlőd Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a településképi védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény, az épített környezet kialakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény alapján, és Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§ (1) bekezdésben meghatározott feladatkörében megalkotta Kömlőd Község Önkormányzatának a településképi védelméről szóló 7/2018.(IV.19.) önkormányzati rendeletét.

Kömlőd Község Településképi Arculati Kézikönyve - A településképi védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény, mely a magyarországi települések jellegzetes és értékes arculatának megóvása, kialakítása, az épített és a természeti környezet egységes védelme, egyben az építési beruházások gyors és sikeres megvalósíthatósága érdekében hozott célokat, településképi követelményeket foglalja magában, illetve a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos

jogintézményekről szóló 314/2012. (XI.8.) Kormány rendelet alapján– egy olyan összefogó településfejlesztési koncepció, mely a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza.

A kézikönyv „a település bemutatásával, az értékek megismertetésével, és útmutató résszel tárja fel az épített környezet szépségeit. Bevezeti az olvasót az építészeti értékek tárházába, hogy olyan házat tudjon építeni, ami valódi büszkeséggel töltheti el, és a település képéhez illeszkedik, azt ízléssel viszi tovább.” (Bogáth István polgármester)

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Kömlőd Község Önkormányzata Dad Község Önkormányzatával közös hivatalt hozott létre 2020. január 1. napjától. Feladatait dadi székhellyel, kömlődi telephelyen látja el. A működési rend továbbra is alkalmas arra, hogy a lakossághoz legközelebbi szinten intézzük a polgárok közigazgatási ügyeit.

Kömlőd Község Önkormányzata A Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Oroszlányi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával együttműködésben Foglalkoztatási Paktumot írt alá, mely a községben hátrányos helyzetű, megváltozott munkaképességű álláskereső és inaktív képzési és foglalkoztatási programjainak segítését célozza meg.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adatai kimutatása

A HEP elkészítése érdekében a jogszabályban foglalt kötelező adattartalomra kiterjedő adatgyűjtés megtörtént. Az adatgyűjtéshez számos forrás került felhasználásra, amelyek minden esetben megjelölésére kerültek a táblázatok alatt.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Kömlőd településen egy, magát romának tartott család él, róluk elmondható, hogy összességében mélyszegénységben élnek.

Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. Mélyszegénységben élő, nem roma családok számáról pontos információink nincsenek, a települési, rendkívüli települési támogatásokra benyújtott igényekből és az azok során vizsgált jövedelmi és vagyoni helyzetből kiderül, hogy a rászorult családok száma átlagosan havi 3-4 fő, és összességében elmondhatjuk, hogy ez a szám stagnál. A fentiekben részletesen leírásra kerültek a településen igényelhető különféle támogatási formák.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2016	55,02	25,17
2017	54,79	22,35
2018	57,49	19,74
2019	55,86	16,75
2020	54,76	14,55
2021	55,99	15,36

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

- a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

Az alábbi táblákban mutatják, hogy 2016. évtől folyamatosan csökkent a regisztrált munkanélküliek, nyilvántartott álláskeresők száma, olyannyira, hogy 2021. évre majdnem felére csökkent. Ezzel egyidejűleg csökkent a közfoglalkoztatásba bevonható személyek száma is. Elmondható, hogy az utóbbi években az a néhány személy maradt bent a közfoglalkoztatásban, akiknek állandó munkahelyük életük során nem volt. A település közfoglalkoztatottjai közül az elmúlt években néhányuknak sikerült hosszabb-rövidebb, vagy akár állandó jelleggel kikerülni a közfoglalkoztatásból, és például az önkormányzatnál magasabb pozíciót, minimálbért elérni. Ilyen lehetőséget nyújt a korábban említett Foglalkoztatási Paktum keretein belül a TOP program, vagy az önkormányzat új álláshelyeként létrejött tanyagondnoki állás.

A településen sok munkalehetőség nincs, az Önkormányzat és intézményein kívül a fogyatékos gyermekeket ellátó Speciális Iskola, Kollégium és Gyermekotthon, illetve a Református Egyház fenntartásában lévő, fogyatékos felnőttek számára létesített Diakóniai Intézet nyújt több helyi lakosnak állandó munkalehetőséget. A településen néhány vállalkozó (gyertyagyár, kertészet, építőipar) nyújt még biztos megélhetést.

Az is jól látszik, hogy míg évekig a női álláskeresők aránya nagyobb volt a férfiakéhoz képest, az utolsó három évben ez az arány megfordult.

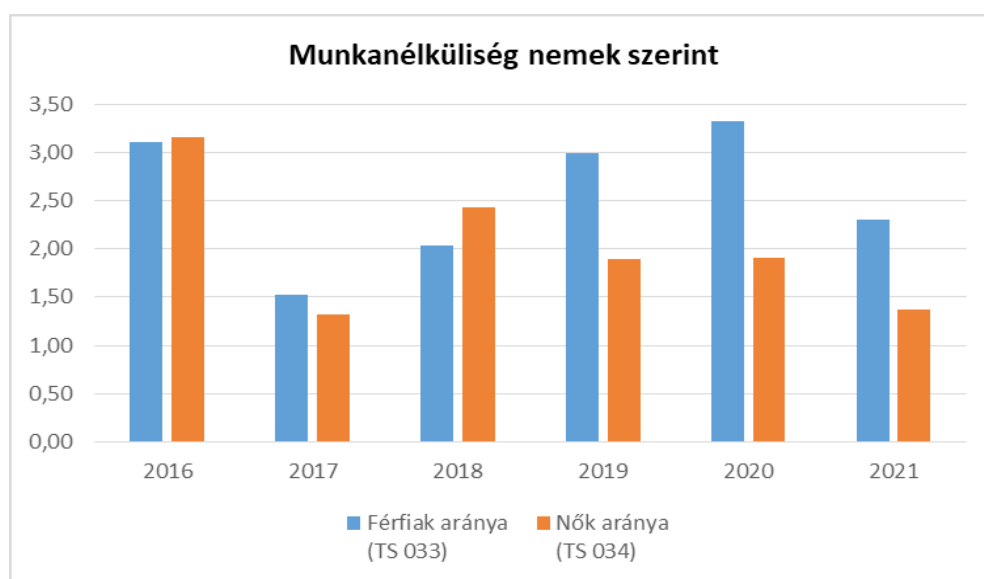
3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	3,11	3,16	3,14%
2017	1,52	1,32	1,42%
2018	2,03	2,43	2,23%
2019	2,99	1,90	2,45%
2020	3,32	1,91	2,62%
2021	2,30	1,37	1,84%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	24	11	17	19	20	14
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	1,00	1,00	0,00	0,00	1,00	0,00
	%	4,17%	9,09%	0,00%	0,00%	5,00%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	5,00	0,00	1,00	2,00	0,00	1,00
	%	20,83%	0,00%	5,88%	10,53%	0,00%	7,14%
26-30 év (TS 039)	Fő	2,00	0,00	0,00	2,00	1,00	2,00
	%	8,33%	0,00%	0,00%	10,53%	5,00%	14,29%
31-35 év (TS 040)	Fő	2,00	0,00	1,00	4,00	1,00	0,00
	%	8,33%	0,00%	5,88%	21,05%	5,00%	0,00%

36-40 év (TS 041)	Fő	3,00	2,00	4,00	2,00	1,00	0,00
	%	12,50%	18,18%	23,53%	10,53%	5,00%	0,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	2,00	1,00	1,00	2,00	5,00	3,00
	%	8,33%	9,09%	5,88%	10,53%	25,00%	21,43%
46-50 év (TS 043)	Fő	1,00	2,00	4,00	2,00	5,00	2,00
	%	4,17%	18,18%	23,53%	10,53%	25,00%	14,29%
51-55 év (TS 044)	Fő	0,00	0,00	1,00	2,00	1,00	1,00
	%	0,00%	0,00%	5,88%	10,53%	5,00%	7,14%
56-60 év (TS 045)	Fő	3,00	2,00	3,00	0,00	2,00	0,00
	%	12,50%	18,18%	17,65%	0,00%	10,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	5,00	3,00	2,00	3,00	3,00	5,00
	%	20,83%	27,27%	11,76%	15,79%	15,00%	35,71%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2016	25,00	33,33
2017	54,55	33,33
2018	29,41	60,00
2019	26,32	20,00
2020	40,00	25,00
2021	50,00	14,29

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

Csökkenő tendenciát mutat mind az alacsony iskolázottság tekintetében, mind a magasabbban a regisztrált munkanélküliek száma. Jól látható, hogy a magasabb iskolai végzettséggel rendelkező munkanélküliek jóval többen voltak, mint a csak nyolc általánost végzettek, ez a szám csak 2017-ben oszlik meg egyenlő arányban. Ugyanakkor továbbra is elmondható, hogy egy alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkező személy sokkal nehezebben talál munkát. Kömlődön az elmúlt időszakban felnőttoktatásban a rendelkezésre álló adatok alapján senki nem vett részt.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	24	3	12,50%	8	33,33%	13	54,17%
2017	11	1	9,09%	5	45,45%	5	45,45%
2018	17	2	11,76%	9	52,94%	6	35,29%
2019	19	0	0,00%	6	31,58%	13	68,42%
2020	20	0	0,00%	8	40,00%	12	60,00%
2021	14	0	0,00%	6	42,86%	8	57,14%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

Kömlőd településen hosszú évekig volt lehetőség közfoglalkoztatásban részt venni, nemre, korra való tekintet nélkül foglalkoztatta az önkormányzat a Foglalkoztatási Osztály által kiközvetített állás keresőket. Az elmúlt néhány évben szerencsére egyre fogyatkozott azoknak a száma, akiket a közfoglalkoztatásba be lehetett vonni. Másrészt az önkormányzatnak sikerült a közfoglalkoztatásból kivonni és teljes hatályúlag az állományába bevonni korábbi közfoglalkoztatottakat, így a 2022. évben az önkormányzatnál megszűnt a közfoglalkoztatás.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	17	16
2017	17	12
2018	12	6
2019	7	5
2020	16	4
2021	6	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Kömlőd település lakossága a hivatalos ügyek intézése és az orvosi szakellátás tekintetében is Oroszlány városhoz tartozik. Sajnos a tömegközlekedés Oroszlány felé csak átszállással megoldott, közvetlen buszjárat nem megy arra, annak ellenére sem, hogy az oroszlányi ipari parkba is sokan járnak a településről dolgozni. Tatabánya irányába a közlekedés jónak mondható, átlagosan óránként, másfél óránként van lehetőség buszra szállni. Az Oroszlányi Járási Hivatal Foglalkoztatási osztályához az álláskereső, a nem nyilvántartott munkát keresők és szolgáltatást kérők is rendszeresen járhatnak az elhelyezkedési információk megszerzése, a közvetítés és az esetleges foglalkoztatási támogatásba kerülés céljából. Ehhez az álláskereső a jogszabály által útiköltség térítést kapnak. Nagy segítség a havi rendszerességgel kijáró KAB busz, melyet a Járási hivatal szolgáltat. Bizonyos okmányok helyben történő intézésében nyújt segítséget.

A Magyar Honvédség is rendszeresen tart a településen toborzásokat, multi cégek szóróanyagaikkal, időnként személyes tájékoztatóval segítik az elhelyezkedést az itt élőknek.

A helyi óvodában és gyógypedagógiai, illetve diakóniai intézményekben nagyrészt dolgoznak helyi lakosok. ugyanez elmondható a gyertyagyárról is. Az épülő Minibölcsőde kis számban ugyan, de szintén munkalehetőséget biztosít majd helyiek számára.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

Azoknak a fiataloknak, akik az oktatásból kikerülve nem rögtön tudnak elhelyezkedni a munkaerőpiacon, és regisztrálnak a Foglalkoztatási Osztályon, a Járási Hivatal többféle képzési lehetőséget tud biztosítani. Az önkormányzat évről évre biztosít lehetőséget diákoknak szakmai gyakorlat, közösségi szolgálat letöltésére, illetve egyre népszerűbb a nyári diákmunka program is.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	24	1
2017	11	1
2018	17	0
2019	19	0
2020	20	1
2021	14	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

nem releváns.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Korábbi években jellemző volt, jelenleg nem releváns.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

nem releváns

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

a településen mindenki számára elérhető free-wifi

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A települési szinten adható támogatások formáját Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása című fejezetben részletezzük.

Központi jogszabály által megítélt pénzbeli ellátást (aktív korúak ellátása, időskorúak járadéka, ápolási díj) a járási hivatal állapítja meg. Az álláskeresői segélyre jogosultak a támogatást a Foglalkoztatási Osztálytól kapják. A közgyógyellátás, az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság szintén a járási hivatalnál igényelhető.

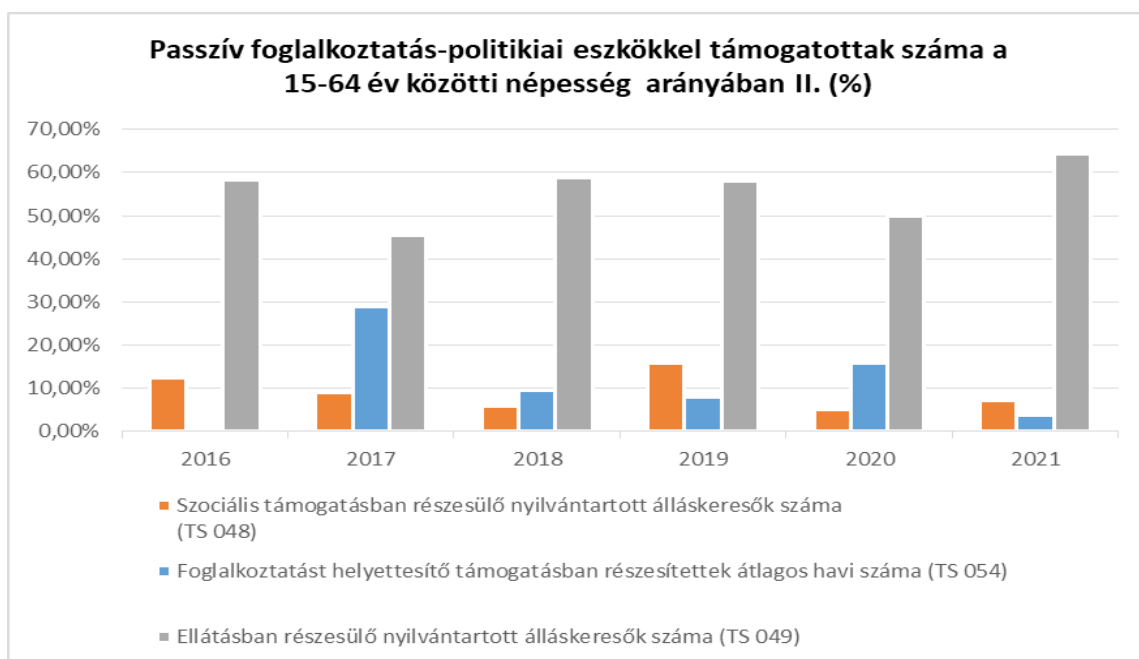
3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	24	3,11%	11	45,83%
2017	11	1,43%	4	36,36%
2018	17	2,23%	9	52,94%
2019	19	2,48%	8	42,11%
2020	20	2,62%	9	45,00%
2021	14	1,85%	8	57,14%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	3	12,50%	n.a.	-	14	58,33%
2017	1	9,09%	3	28,82%	5	45,45%
2018	1	5,88%	2	9,41%	10	58,82%
2019	3	15,79%	2	8,05%	11	57,89%
2020	1	5,00%	3	15,70%	10	50,00%
2021	1	7,14%	1	3,79%	9	64,29%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	n.a.
2017	1
2018	2
2019	3
2020	2
2021	2

Forrás: TeIR, KSH

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Az önkormányzatnak nincsen szociális vagy egyéb kiadható bérlakás tulajdona. Az elmúlt években a Határ utcában kialakított önkormányzti tulajdonú építési telkeket adott el. 2023 őszére az összes ilyen telek eladásra került, a helyben szokásos forgalmi értéktől kedvezőbb áron. Ezekre a telkekre 5 év beépítettségi kötelezettséget állapított meg az önkormányzat. Segítve ezzel a helyi lakónépesség növekedést, a kisgyermekes családok és fiatalok betelepülését.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	398	5	12,56	51,01	82,41	89,20
2017	399	1	2,51	50,88	82,21	88,97
2018	399	0	0,00	50,88	82,21	89,22
2019	399	0	0,00	50,88	82,21	89,47
2020	400	1	2,50	50,75	82,50	89,75
2021	400	0	0,00	50,75	83,25	91,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Magán bérlakás elenyésző számban, önkormányzati bérlakás nincs.

b) szociális lakhatás

nem releváns.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Néhány hétvégi ház.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	815	1
2018	593	0
2019	513	0
2020	357	294
2021	323	336

Forrás: TelR, KSH Tstar

Települési támogatásban részesíthető az a személy, akinek a megélhetését veszélyezteti az általa lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartása. A települési támogatás a villanyáram-, a víz- és gázfogyasztás, a csatornahálózat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztőrésztéhez, illetve a tüzelőanyag költségeihez nyújt támogatást.

f) eladósodottság

Adósságcsökkentési támogatásban nem részesült senki.

- g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Kömlőd közigazgatási területéhez tartozik Kisparnak pusztá, Nagyparnak pusztá és Virágtanya, ezek a területek egyéb lakott belterületnek minősülnek, itt 40 család lakik. Külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakás nincs. A községhez tartozik egy kisebb terület, ahol hétvégi házak vannak. A településünkön a közszolgáltatás és a közműszolgáltatásokhoz való lefedettség 100 %-os, kivéve az egyéb lakott belterület, ahol gáz és csatornahálózat nincs. A közösségi közlekedés Tata és Tatabánya felé jónak mondható, Oroszlány tekintetében ez már nem igaz, mivel körülményes a megközelítése, csak átszállással lehetséges.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A szempont vizsgálata nem releváns, mivel Kömlőd községben nincsenek szegregátumok.

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;
- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

E fejezet jogszabályi környezetét az alábbiakban foglaljuk össze. Elsőként kiemeljük az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényt, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közfogyóellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	0	n.a.	n.a.
2017	1	0	0	0	67	1,48
2018	1	0	0	0	64	1,99
2019	1	0	0	0	55	1,00
2020	1	0	0	0	59	1,00
2021	1	0	0	0	57	1,00

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

Az alapellátásokhoz való hozzáférés községünkben biztosított. A felnőttek és gyermekek háziorvosi ellátása vegyes praxisban történik. A szakellátás bár 8 km-es körzeten belül elérhető, még is sokaknak gondot okoz azok megközelítése. Néhány szakorvosi vizsgálatok meghatározott rendszerességgel településünkön történő szervezésével a mélyszegénységben élők számára elhárulna egy akadály az ellátásokhoz való hozzáféréseben. Erre vonatkozó pontos igény azonban nem ismert. Az önkormányzat célja volt egy egységes Egészségház kialakítása, melynek megvalósítása révén egy modern, felújított és teljes körűen felszerelt épületben folyik az alapellátás. Elmondható, hogy a szakszerű ellátáshoz mind a tárgyi, mind a szakmai feltételek adottak.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A kötelező gyermekkori szűrések a védőnő és a helyettes háziorvos által helyben, illetve a területi szakrendelőkben szakorvosok által történnek. Egyéb, gyermekek és felnőttek részére szervezett prevenciós szűrések száma elenyésző a településen.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Jelenleg Kömlőd településen nincs iskola, az óvodában megoldott a gyermekek fejlesztése. A logopédiai fejlesztést a Tatabányai Szakszolgálat utazó pedagógusa által látja el, az SNI-s (Sajátos Nevelési Igényű) gyermekek fejlesztése egyenlőre az önkormányzat segítségével megoldott. Kömlőd községben nincs rehabilitációra lehetőség, az idősek számára Kisbér és Oroszlány településeken biztosított az ilyen jellegű ellátás igénybevétele.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetési feladatok ellátására vállalkozóval szerződött az önkormányzat. Az egészséges táplálkozás szempontjai maximálisan érvényesülnek, betartva a speciális igényeket, külön figyelmet fordítva a glutén- és laktóz érzékenyekre. Változatos étrendet, gyümölcsöket, zöldségeket biztosít.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen nincs számottevő sportolási lehetőség. A Kömlődi Musztáng Lovas Egyesületnél lehetőség van lovagolni, a kis- és fiatal lányok körében újra népszerű a mazzorett csoport.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Kömlőd településen tanyagondnoki Szolgálat működik, melynek keretében az önkormányzat az idős, mozgásukban korlátozott lakosoknak helybe viszi az ebédet, illetve a tanyáról a tanyabusszal beszállítja a háziorvoshoz a betegeket, gyermekeket. Házi segítségnyújtás tekintetében az oroszlányi Családsegítő Szolgálat munkatársai és házi szociális gondozó nyújthat segítséget.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

Nem releváns.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hivatalunk hirdetőtábláján és a honlapunkon is megtalálható az Egyenlő Bánásmód Hatóság plakátja, melyen szükség esetén az elérhetőségekről tájékozódhat a lakosság.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Adott a rendkívüli települési támogatás igénybevételének lehetősége, mely a ténylegesen krízishelyzetbe jutottak segítségére szolgál. A helyi kereteken kívül, egyéb, a Járási Hivatalnál igényelhető ellátási formák nyújthatnak segítséget.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2016	n.a.
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

Kömlőd Községben sajnos nem jelentős a civil szervezetek, szerveződések száma. Jelenleg aktívan működő szervezet a településen a Kömlődi Musztáng Lovas Egyesület, a Vöröskereszt és a Polgárőr Egyesület. Viszonylag új szerveződés a Hagyományőrző csoport, melynek tagjai erőteljesen elköteleződtek a helyi közösségi élet fenntartásában, a hagyományok, ünnepek ápolásában és helyi rendezvények megszervezésében és lebonyolításában. Egyelőre még nem bejegyzett szervezetként, hanem szép tagszámmal rendelkező „baráti” társaságként tevékenykednek. Az elmúlt két évben a település közösségi életének felfelé ívelő tendenciáját nekik köszönhetjük. Az önkormányzat támogatásával az ő szervezésükben valósul meg többek között a már hagyományos Szüreti felvonulás, Mikulás ünnepség, Szépkorúak Napja. Új kezdeményezésként pedig az Adventi forgatag és a gyereknap kavalkád. Nagy részt vállalnak a falunapi rendezvény lebonyolításában és a Májfa állításban is. Kömlőd településen a közösségi élet legfőbb színtere a Művelődési Ház és a vonzáskörzetében található Rendezvénytér. Közösségi színtérként még meg kell említeni a Református templomot és a Községi Könyvtárat is. A Kerényi Béla Református Diakóniai Intézet évente egyszer nyílt napot tart, amikor is egész napos rendezvény keretében, színvonalas programokkal várják az oda látogatókat. A Polgárőr Egyesület Anyák napján felvonulással köszönti az édesanyákat, nagymamákat.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
2	igen	268	1

Forrás: TelR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Általánosságban elmondható, hogy az emberek társadalmi együttélése azért lehetséges, mert nagy többségük alkalmazkodik az adott társadalomban elfogadott normákhoz, viselkedési szabályokhoz. Sokféle normarendszer él egymás mellett a társadalomban. Vannak jogi normák, amelyeknek megtartásáról az állam végső esetben kényszerrel gondoskodik, illetve amelyeknek megszegését kényszereszközökkel torolja meg. Vannak erkölcsi, vallási szabályok, higiénias normák, stb., amelyeknek megszegését a társadalom tagjai többé-kevésbé egyöntetű és erős rosszallással, megvetéssel büntetik. Vannak szokások, illemszabályok, divatszabályok, amelyeknek büntetése a társadalom többi tagjai részéről megnyilvánuló erősebb-enyhébb helytelenítés. A devianciához - az adott társadalomban elfogadott normáktól eltérő viselkedésekhez - pl. a bűnöző, alkoholizáló, kábítószer-fogyasztó, lelki beteg, stb. polgártársainkhoz - történő viszonyulás komoly erőpróba a szűkebb és tágabb közösségek együttélésben.

A település közbiztonságának javítása érdekében kiemelkedő szerepe van a Kömlődi Polgárőr Egyesületnek, aki önállóan, illetve a rendőrökkel közösen közbiztonsági célú járőr-, illetve jelző-figyelő szolgálatokat lát el.

A településen nincs etnikai konfliktus.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Az elmúlt években az önkéntes munka vállalásában javulni látszik a településen a helyzet. Az Önkormányzat lehetőséget biztosít a kötelező közösségi szolgálatot letölteni kívánó fiatalok számára. Az adományozás területén viszont elmondható, hogy ha kell, egy-egy fontos cél érdekében összefog a lakosság, legyen szó egy beteg gyermek kezeltetéséről vagy csupán gyermekeknek a Mindenki karácsonyára gyűjtött megunt játékok felajánlásáról.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Településünkön egy roma család él, egyébként nem releváns.

e) helyi lakossági önszerveződések.

A településen sajnos feloszlott a Nyugdíjas Klub, melynek néhány tagja továbbra is aktív közösségi életet él, közülük néhányan az újonnan szerveződő hagyományörzőkhöz csatlakoztak. A hagyományörzőkről bővebben fentebb írtunk.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Nem releváns.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
kevésbé jutnak információhoz az őket megillető támogatásokról	rendszeres információnyújtás
hivatalos ügyek intézése, dokumentumok kitöltése	Családsegítő szolgálat munkatársainak, PH ügyintézőinek segítségnyújtása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfia k	Nő k	Össze se n (TS 003)	Férfia k (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	540	561	1101	49,05%	50,95%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			33	3,00%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	84	97	181	7,63%	8,81%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	23	11	34	2,09%	1,00%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az állandó népesség számát úgy értelmezzük, mint a bejelentett állandó népességet. Tehát az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak a bejelentett állandó népesség körébe, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes lakásuk), vagy hogy az összeírás eszmei időpontjában jelen voltak-e.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	4	n.a.
2017	2	n.a.

2018	4	n.a.
2019	5	5
2020	0	6
2021	0	6

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A veszélyeztetettség feltárásában fontos szerepe van a jelzőrendszernek. A jelzőrendszeri tagok közötti kommunikáció a településen kiemelkedően jó. Az önkormányzat, az óvoda, a védőnői szolgálat és a családsegítő munkatársak heti rendszerességgel tartják a kapcsolatot egymással. A táblázat alapján is elmondható, hogy bár a veszélyeztetett gyermekek száma stagnál, védelembe vételi eljárást az utóbbi években nem kellett végrehajtani. A jegyző által megállapított rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő és hátrányos helyzetű gyermekek száma is évről évre csökken. Jelenleg már csak 2 család, azon belül 5 gyermeket érint. halmozottan hátrányos helyzetű gyermek nincs a településen. tekintettel arra, hogy a településen gyermekek és felnőttek számára is rendelkezésre áll gyógypedagógiai intézmény, az ő számuk a településen viszonylag nagy. A fogyatékkal élő gyermekek részére lakóotthon, kollégium, szakiskola, általános iskola és óvoda is rendelkezésre áll. Egészségügy tekintetében háziorvosi és iskolaorvosi ellátás helyben adott.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma jelentősen csökkent az elmúlt öt év során. A szülők kedvezőbb elhelyezkedési lehetőségei, a minimálbér növekedés, a szociális helyzet javulása kedvezőleg hatott arra nézve, hogy egyre kevesebb olyan család él a településen, akiknek az egy főre jutó havi jövedelmük nem érte el a jogszabályban megállapított, jelenleg 47.025 Forintot. 2023-ra tovább csökkent ez a szám, jelenleg 2 család, azon belül 5 gyermek részesül kedvezményben.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	n.a.
2017	36
2018	31
2019	31
2020	33
2021	16

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	11	7	18
2017	10	4	14
2018	10	6	16
2019	6	6	12
2020	5	6	11
2021	7	6	13

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A jogszabályi előírásoknak megfelelően a kedvezményes étkezés biztosított a jogosultsági feltételeknek megfelelően, illetve a fentiek értelmében.

Kömlőd településen ingyenes étkezésben részesül jövedelemre való tekintet nélkül Kömlőd községben, a Gézengúz Napköziotthonos Óvodába járó gyermek, akinek állandó lakóhelye Kömlőd.

Minden nappali tagozaton általános vagy középiskolai tanulmányokat folytató tanuló, illetve óvodás gyermek, aki Kömlőd településen lakóhellyel rendelkezik, ősszel iskoláztatási támogatásban részesül. Elmondható tehát, hogy a településen minden, 3-18 év közötti gyermek részesül valamilyen juttatásban.

A szünidei gyermekétkeztetés igénybevétele évről-évre csökken, egyrészt, mert csökken a jogosultak köre, másrészt, mert főként azok a gyermekek lennének jogosultak rá, ahol az édesanya állandóan otthon van és rendszeresen főz az iskolai szünetekben.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Csekély számban élnek a településen nem magyar állampolgár gyermekek. Nincs hátrányos megkülönböztetés.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nem releváns.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Nem releváns.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnői ellátás az elmúlt öt évben helyettesítéssel volt megoldva. Részmunkaidőben, ketten, napi 4 órában látták el a feladatot. 2023. júliusától a kórházak átvették az önkormányzatoktól a védőnői szolgálatokat. A munkatársak személyében nem történt változás. Az Egészségházon belül kapott helyet a felújított, minden felszereltséggel ellátott védőnői helyiség.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	1	47	-
2017	0	45	-
2018	0	45	-
2019	1	47	-
2020	0	47	-
2021	0	52	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Településünkön nincs szakosított házi gyermekorvos. Ezen orvosi tevékenységet a házi orvos látja el vegyes praxisban. Azonban a szabad orvos választás elvét kihasználva, a településünkön élő gyermekek hozzávetőlegesen 20-30 %-át viszik gyermek szakorvoshoz Oroszlányba, Környére és Tatára a szülők.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	n.a.	1072
2017	1	0	0	n.a.	984
2018	1	0	0	n.a.	825
2019	1	0	0	n.a.	753
2020	1	0	0	n.a.	728
2021	1	0	0	n.a.	728

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Idézve a Kömlődi Gézengúz Napköziotthonos Óvoda Alapító okiratából:

„Az óvodai nevelés a gyermek neveléséhez szükséges, a teljes óvodai életet magában foglaló foglalkozások keretében folyik, beleértve a szükséges logopédiai, dyslexia-megelőző foglalkozásokat is. Nevelési célrendszere: a gyermeki személyiség sokoldalú fejlesztése egyéni és életkori sajátosságok figyelembe vételével változatos tevékenységeken keresztül. Az óvoda a gyermek hároméves korától ellátja a napközbeni ellátásával összefüggő feladatokat. Ellátja a gyermek- és ifjúságvédelmi, tűz- és munkavédelmi feladatokat az érvényben lévő jogszabályoknak megfelelően. Sajátos nevelési igényű gyermeke integrált óvodai nevelése, amennyiben a tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság, illetve az Országos Szakértői és Rehabilitációs Bizottság ezt javasolja. A megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének súlyos rendellenességével küzdő gyermekek (SNI/b.). Beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küzdő gyermekek (BTM).”

A logopédiai fejlesztést az Oroszlányi Szakszolgálat utazó pedagógusa által látja el, az SNI-s (Sajátos Nevelési Igényű) gyermekek fejlesztése az önkormányzat segítségével megoldott, megbízási szerződés keretében jelenleg egy fő gyógypedagógust és egy fő fejlesztő pedagógust foglalkoztat.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

2016. január 1-jétől a gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel integráltan-egy szervezeti és szakmai egységben-működhet: települési szinten a család- és gyermekjóléti szolgálat, járási szinten a család- és gyermekjóléti központ keretében. Az integráltan létrejövő szolgáltatás település szinten elérhető kötelező szolgáltatásként jelenik meg, az ellátandó terület nagysága (járás/település) szerint differenciált szolgáltatási tartalommal. Az alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez. Ezt a feladatot a településen az Oroszlányi Szociális és Gyermekjóléti Alapszolgáltatási Központ látja el egy fő családgyógozó személyében, aki heti egy alkalommal, de amennyiben szükséges, hetente többször is a településen tartózkodik, ügyfélfogadást tart és családokat látogat.

E változással egyidejűleg a hatósági feladatokhoz kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenységek, valamint a speciális szolgáltatások biztosítása a járásszékhelyek települési önkormányzataihoz kerültek, Kömlőd esetében az oroszlányi gyámhivatalhoz. A hatósági intézkedésre a család és gyermekjóléti központ esetenként tesz javaslatot a gyámhivatal részére. Az esetenként közösen történik a védelemben vett gyermekek gondozása.

2021. évi adatok alapján a 0-17 éves gyermekek létszáma: 224, ebből gyermekjóléti ellátásban 26 gyermek részesült, veszélyeztetett gyermekek száma: 1., védelemben vett gyermekek száma: 1 fő, eseti gondozásra 8 fő esetében került sor. (Forrás: Gyermekjóléti Szolgálat)

- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

Jelenleg nem releváns a településen. Más települések intézményeibe beíratott gyermekek számáról nincs adatunk.

A településen eddig nem volt megoldott a 3 év alatti kisgyermek napközbeni ellátása, viszont 2021-ben sikeresen pályáztunk egy 8 férőhelyes mini bölcsőde építésére. jelenleg használatbavételi engedélyeztetés alatt van, várhatóan 2024. márciusában nyílik meg a kisgyermek számára. Az előzetes igényfelmérések azt mutatják, hogy létszám feletti a szándék a beíratkozásra. A kisgyermeket már 20 hetes kortól fogadná az intézmény. Nagy szükség volt már a településen egy bölcsődére, hiszen az óvoda is nagy létszámban fogad 2,5 éves gyermekeket. Elsősorban anyagi okok miatt egyre jellemzőbb, hogy az édesanyák a gyermekek 3 éves kora előtt visszamennének dolgozni.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

Településünkön a családokat és gyermekeket számos gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatás segíti szociális körülményeik javításában, amelyet a fentiek szerint ismertetett

Szolgálat esetében információnyújtásból, hivatalos ügyek intézésében való közreműködésből, tanácsadásból, közvetítésből, elhelyezési és felülvizsgálati tárgyalásokon való részvételből áll.

2018. szeptember 1-től a közintézményekben az addig gyermek- és ifjúságvédelmi felelősként munkát végző szakember helyébe az óvodai és iskolai szociális segítő lépett.

Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújt a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak.

Az óvodai és iskolai szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, valamint gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat lát el.

A gyermek- és ifjúságvédelemben nagy szerepe van a rendőrségnek és a település körzeti megbízottjának, akik a közintézmények együttműködésével prevenció és felvilágosító órákat tartanak.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Az anyagi krízishelyzetbe került családok számára a korábbiakban már részletezett rendkívüli települési támogatás formák vehetők igénybe. Súlyosabb esetben a polgármester saját hatáskörben azonnali pénzügyi támogatást nyújthat. Kiemelendő a téli időszakban a szociális tűzifa biztosítása, illetve a település szociális étkeztetést is biztosít az arra rászoruló jogosultaknak. Esetleges családi erőszak elől menekülő anyák és gyermekek számára a Gyermekjóléti Szolgálat segítségével elérhető az anyaoththon és a családok átmeneti otthona.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Sajnos nem számottevő a településen a sportolási lehetőség. A gyermekek részére a jelenleg elérhető a mazsorett, és a lovaglás. A helyi könyvtár heti két alkalommal várja az érdeklődőket, a számos könyv mellett elérhető az internet is, számítógépek használata. Könyvtári szervezésben rendszeresen kerülnek megrendezésre különféle kézműves és egyéb foglalkozások, melyeken sajnos csak elenyésző számban vesznek részt. Évente néhány alkalommal a Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai is szerveznek kézműves foglalkozásokat a gyermekek számára, illetve újdonság, hogy a Hagyományőrzők gyermeknap rendezvényen különféle játékokkal, műsorokkal várták a gyerekeket. nagy érdeklődés övezi a nyaranta megszervezett egy hetes napközis tábor is. Az egy hetestábor alatt számos kulturális és szabadidős tevékenységgel várják a táborozókat. A szervezésben és a lebonyolításban a Hagyományőrző csoport és helyi önkéntesek vesznek részt.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Az intézményi gyermekétkeztetés biztosított a gyermekvédelmi törvényben meghatározott jogosultságoknak megfelelően, ezen jogosultságokon felül az önkormányzat ingyenes étkeztetést biztosít jövedelemre való tekintet nélkül Kömlőd községben, a Gézengúz Napköziotthonos Óvodába járó gyermek számára, akinek állandó lakóhelye Kömlőd. Az önkormányzat törvényi előírásoknak megfelelően meleg ebédet biztosít az arra rászoruló, és azt igénylő rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, hátrányos helyzetű gyermekek részére. Az utóbbi években nem releváns.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok

közötti programok;

Nem releváns a településen, a csekély számú eltérő kultúrájú vagy hátrányos helyzetű gyermekek is egyenrangúként látogatják a különféle rendezvényeket.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetésről nincsen információ, az óvoda és az iskola intézmények, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi, továbbá a családsegítő szolgáltatások és juttatások segítik a hátrányos helyzetbe került gyermekek, gyermekes családok életkörülményeinek mielőbbi javulását és a gyermekek egészséges fejlődését, a gyermekek érdekeit és esélyegyenlőségét tartva szem előtt.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

A fentiekben említett önkormányzati települési támogatás a helyi intézménybe járó helyi lakosú gyermekek étkeztetésére vonatkozóan.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Kömlőd településen jelenleg az általános iskola nem működik. Óvodai ellátás keretein belül az SNI-s és fejlesztést igénylő gyermekek számára a szakemberek által biztosított a szükséges fejlesztés. A más településeken szükséges fejlesztésre jutás egyénileg lehetséges a családok számára.

A településen a fogyatékos gyermekek számára speciális iskola és kollégium működik, ahol egészen az óvodáskorú gyermekektől a középiskolás korúig foglalkoznak a gyermekekkel.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	40	2	5,00
2017	38	5	13,16
2018	46	7	15,22
2019	42	1	2,38
2020	37	4	10,81
2021	37	2	5,41

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	25	45,45
2017	n.a.	17	32,08
2018	n.a.	16	43,24
2019	n.a.	1	3,03
2020	n.a.	1	3,57
2021	n.a.	1	4,35

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulóknak viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	n.a.	17	41	0	n.a.
2017	0	n.a.	14	38	0	n.a.
2018	0	n.a.	18	49	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	0	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	3	0
2017	15	0
2018	14	0
2019	13	0
2020	10	0
2021	8	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A logopédiai fejlesztést az Oroszlányi Szakszolgálat utazó pedagógusa által látja el, az SNI-s (Sajátos Nevelési Igényű) gyermekek fejlesztése az önkormányzat segítségével megoldott, megbízási szerződés keretében jelenleg egy fő gyógypedagógust és egy fő fejlesztő pedagógust foglalkoztat.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	n.a.	3	58	2	40	1	3	13
2017	n.a.	3	58	2	38	1	4	13
2018	n.a.	3	58	2	46	1	7	15
2019	n.a.	2	50	1	42	0	0	21
2020	n.a.	2	50	1	37	0	0	19
2021	n.a.	2	50	1	37	0	0	19

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	7	8	2	6,88	21,82
2017	7	8	2	6,63	28,30
2018	6	6	1	6,17	72,97
2019	5	5	1	6,60	27,27
2020	5	5	1	5,60	39,29
2021	4	4	1	5,75	78,26

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	9
2017	0
2018	6
2019	8
2020	6
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;
Hátrányos megkülönböztetésről nincsen információ.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;
Általános iskola hiányában nem releváns.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.
Az óvodában a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek minden segítséget megkapnak.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	47	4
2017	n.a.	n.a.	32	4
2018	n.a.	n.a.	40	3
2019	n.a.	n.a.	31	0
2020	n.a.	n.a.	24	0
2021	n.a.	n.a.	26	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
utaztatás a környező iskolákba	szervezett iskolabusz és kíséret
helyi iskola hiányában nincs összetartás, iskolai szünetekben felügyelet hiánya	rendszeres programok, 1-1 napos kirándulások szervezése, nyári napközis tábor folytatása
3 év alattiak napközbeni ellátása	Minibölcsőde megnyitása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	3,11	3,16	3,14%
2017	1,52	1,32	1,42%
2018	2,03	2,43	2,23%
2019	2,99	1,9	2,45%
2020	3,32	1,91	2,62%
2021	2,3	1,37	1,84%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	25	33,33
2017	54,55	33,33
2018	29,41	60
2019	26,32	20
2020	40	25
2021	50	14,29

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	24	1
2017	11	1
2018	17	0
2019	19	0
2020	20	1
2021	14	0

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban nincs erre vonatkozó információnk.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei
Alacsony iskolai végzettséggel közfoglalkoztatásban, kisegítő alkalmazásokban, gyárakban tudnak a nők elhelyezkedni.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)
Konkrét adatokkal nem rendelkezünk, a probléma még mindig jelen van.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A védőnői álláshelyek évek óta helyettesítés formájában működik.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	1	47	-
2017	0	45	-
2018	0	45	-
2019	1	47	-
2020	0	47	-
2021	0	52	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen eddig nem volt megoldott a 3 év alatti kisgyermekek napközbeni ellátása, várhatóan 2024. márciusában nyílik meg a település 8 férőhelyes minibölcsődéje. Az előzetes igényfelmérések azt mutatják, hogy létszám feletti a szándék a beiratkozásra. A kisgyermeket már 20 hetes kortól fogadná az intézmény. Nagy szükség volt már a településen egy bölcsődére, hiszen az óvoda is nagy létszámban fogad 2,5 éves gyermekeket. Elsősorban anyagi okok miatt egyre jellemzőbb, hogy az édesanyák a gyermekek 3 éves kora előtt visszamennének dolgozni. Kömlőd településen jelenleg Napköziotthonos Óvoda működik, ahová 2,5 éves kortól veszik fel a gyerekeket. Az óvoda nappali ellátást nyújt, nyitva tartását a szülők igényeihez igazítva

határozza meg a képviselő-testület. Az óvoda 50 férőhelyes, jelenleg 37 kisgyermek jár az óvodába. Sajnos jellemző a településen, hogy nem helybe veszik igénybe az óvodai ellátást a szülők. Ennek egyik oka főként az, hogy a szülők a környező városokba járnak dolgozni, így a munkahelyhez közel választanak óvodát, másrészt az, hogy nincs iskola a településen, ezért a leendő iskolához közel választanak már óvodát is.

Az önkormányzatnál és intézményeiben elhelyezkedő édesanyák számára igyekszünk családbarát megoldásokat találni.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnői álláshely évek óta helyettesítés formájában működik.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	1	47	-
2017	0	45	-
2018	0	45	-
2019	1	47	-
2020	0	47	-
2021	0	52	-

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Nincs róla adatunk, szükség esetén a megfelelő szakmai segítséget megkapják az érintettek.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Kömlődön nincs, a családsegítő szolgálat közreműködésével más településeken lévő szolgáltatásokat tudnak igénybe venni a krízishelyzetbe kerülők. Az elmúlt évek során egy-két ilyen esetre került sor a településen.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A helyi Képviselő-testületben és Bizottságokban is jelen vannak, az alpolgármester is nő. Óvodánk, Művelődési házunk, Könyvtárunk, élén szintén nő áll. A közösségi élet szervezésében is nagyrészt a nők vesznek részt. Jelenleg a háziorvos is nő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Kisgyermekes anyukák egymás közti kapcsolat-tartása	rendszeres programok szervezése

mamás-babás foglalkozások hiánya	megfelelő hely és idő összeegyeztetése, személy
helyhiány, főként a téli időszakban	rendelkezésre álló fűtött, szabad helyiség
visszatérés a munkaerőpiacra	Minibölcsőde megnyitása

6. Az idők helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	141	169	83,43%
2017	145	166	87,35%
2018	145	166	87,35%
2019	151	181	83,43%
2020	150	185	81,08%
2021	156	180	86,67%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	107	152	259
2017	100	148	248
2018	97	154	251
2019	91	151	242

2020	86	149	235
2021	87	146	233

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	8	1	61	106	1	12	n.a.
2017	8	1	56	108	2	10	0
2018	7	2	56	111	2	12	0
2019	8	0	56	113	2	9	0
2020	5	0	55	115	2	9	0
2021	3	0	56	112	3	6	0

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

A fenti táblázatokból jól látszik, hogy a településen elég magas az öregedési index. Az öregségi nyugdíjban részesülők száma viszont évről-évre csökkent. Ez összefügg egyrészt a nyugdíjkorhatár kitolásával és sajnos azzal a ténnyel, hogy férfiak esetében az átlag életkor sajnos 67-68 év. Jól látszik, hogy míg a nők esetében az öregségi nyugdíjban részesülők száma nő, a férfiaké stagnál.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Sajnos egyre többen kényszerülnek arra, hogy nyugdíj mellett munkát vállaljanak. Erre vonatkozóan pontos adataink nincsenek, de az önkormányzat alkalmazásában jelenleg is 2-3 fő dolgozik részmunkaidőben nyugdíjasként.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresői száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	24	11	17	19	20	14
41-45 év (TS 042)	Fő	2	1	1	2	5	3
	%	8,33%	9,09%	5,88%	10,53%	25,00%	21,43%
46-50 év (TS 043)	Fő	1	2	4	2	5	2
	%	4,17%	18,18%	23,53%	10,53%	25,00%	14,29%

51-55 év (TS 044)	Fő	0	0	1	2	1	1
	%	0,00%	0,00%	5,88%	10,53%	5,00%	7,14%
56-60 év (TS 045)	Fő	3	2	3	0	2	0
	%	12,50%	18,18%	17,65%	0,00%	10,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	5	3	2	3	3	5
	%	20,83%	27,27%	11,76%	15,79%	15,00%	35,71%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A településen néhány évig elég aktívan tevékenykedett a Nyugdíjas Klub, rendezvényeket szerveztek, kirándultak, részt vettek a helyi közösségi élet formálásában. Sajnos több ok miatt feloszlottak, tagjai a szomszédos település nyugdíjas klubjához csatlakozott. Nem klubként, de kis számban azért a társaság egy része megmaradt, akik szívesen találkoznak és heti rendszerességgel tesznek sétákat a faluban, járnak különféle kulturális eseményekre együtt. Az idősök számára lehetőség van a Hagyományőrző csoporthoz csatlakozni.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Nincs róla adatunk.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Az idősök egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférése az egészségügyi ellátórendszeren belül biztosított. A szűrő-, és egyéb, az állapothoz igazodó szakorvosi ellátások igénybe vétele a településen folyamatában nem biztosított, az eljutás a szakorvosi vizsgálatokra nehézkes, főleg tömegközlekedéssel.

Szociális étkeztetés keretében az Önkormányzat azoknak a szociálisan rászorult személyeknek a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről gondoskodik, akik azt önmaguknak, illetve önmaguknak és eltartottjaik részére tartósan, vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, ideértve azokat is, akik koruk, vagy egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt nem képesek az étkezésről más módon gondoskodni. Étkeztetésben jelenleg (2023) 1 fő jogosult vesz részt. Nagy segítség a Tanyagondnoki szolgálat, a tanyabusz segítségével az arra rászorulóknak az ebéd kiszállításra kerül.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)

	Fő	Fő	fő	fő
2016	141	0	1	3
2017	145	0	1	4
2018	145	0	1	4
2019	151	0	1	2
2020	150	0	0	2
2021	156	0	0	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A településen minden évben megrendezésre kerül a Szépkorúak rendezvénye, ahol a 65 év felettieket köszöntik.

c) idősök informatikai jártassága;

Tapasztalatok alapján elmondható, hogy egyre több 65 év feletti csatlakozik és használja az internet adta lehetőségeket, jelen vannak a közösségi médiában is. Egyre többen rendelkeznek okos telefonnal.

d) a generációk közötti programok.

Egyre több olyan program, rendezvény van a településen, ahol a különböző generációk együtt tudnak részt venni. A gyereknapon például az idősebb asszonyok sütik a gyerekeknek a lángost, a szüreti felvonulásra is szívesen készülnek süteményekkel. A szépkorúak napján pedig a fiatalabb korosztály vendégeli meg őket.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Településünkön az Önkormányzat szervezésében hagyományosan minden évben megrendezésre kerül a Szépkorúak napja, ahol a 65 év feletti lakosainkat tartalmas műsorral, vacsorával, és zenés mulatsággal várják a szervezők. A Falunapra, Szüreti felvonulásra is szép számmal járnak időseink, sőt a különböző rendezvények szervezési, lebonyolítási munkálataiban is szívesen részt vesznek. Nagyon népszerű a gondosóra program, melynek propagálásában az önkormányzat is részt vesz.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
egyedül élő idősök elmagányosodása	nyugdíjas klub újra szervezése
ház körüli munkák	önkéntes segítők
gyakorta esnek áldozatul csalóknak	tájékoztatások, szomszédfigyelő rendszer

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	19	24	43
2017	17	23	40
2018	16	20	36
2019	14	20	34
2020	14	15	29
2021	12	18	30

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	27
2017	25
2018	28
2019	24
2020	23
2021	25

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Kömlőd településen a fogyatékkal élők foglalkoztatására nem igen van lehetőség, az önkormányzat nem zárkózik el ennek lehetőségétől.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Nem releváns

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Nincs róla tudomásunk.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A településen az egyház fenntartásában működő református Diakóniai Intézmény felnőttkorú fogyatékosok részére foglalkoztató házat és lakóotthont biztosít.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek helyi önkormányzati szinten a gépjárműadó mentességet vehetik igénybe. Járási szinten a kormányhivatalnál, illetve Magyar Államkincstárnál, Nyugdíjfolyósító Igazgatóságnál igényelhetnek különböző ellátásokat, többek között fogyatékosági támogatás, rokkantsági járadék, közlekedési kedvezmény, emelt szintű családi pótlék, stb. A családtagot gondozó személy ápolási díjat vehet igénybe.

Természetbeni ellátásként szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás igényelhető.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Szakellátásokhoz és rehabilitációhoz a településen nincs hozzáférés, Oroszlány, Kisbér, Tatabánya biztosítja. Az oda való eljutás közösségi közlekedéssel, betegszállítással lehetséges.

- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Középületeink, közintézményeink szempontjából 90%-ban megoldott, a régi középületeinkben a mozgáskorlátozott mellékhelyiségek hiányoznak.. A polgármesteri hivatal parkolójában mozgáskorlátozott parkoló is megjelölésre került.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A közszolgáltatók nem tartanak kihelyezett ügyfélfogadást a településen, ezért a fogyatékkal élőknek ügyeik intézéséhez el kell utazniuk a településről.

Lakóépületek esetében nem jellemző az akadálymentesítés, a Posta, mint szolgáltató épület a településen, akadálymentesített.

A kulturális programok a településen a fogyatékkal élők számára is elérhetőek, sőt, a gyógypedagógiai Intézményben tanuló, nevelkedő gyerekek gyakori szereplői a település ünnepeinek, rendezvényeinek.

- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A településen munkahelyeket biztosító munkáltatók igyekeznek a jogszabályi előírásoknak megfelelni.

- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Az utóbbi évek sikeres beruházásai és felújításai révén elmondható, hogy az önkormányzat belterületi útjai és közterületei igyekeznek megfelelni az akadálymentesítettség elvárásainak.

- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A fogyatékosok nappali ellátását két intézmény is lehetővé teszi a településen, egyrészt a gyermek- és fiatalok számára az állami fenntartású speciális óvoda, iskola és gyermekotthon, másrészt a felnőttek számára az egyházi fenntartású foglalkoztató és lakóotthon.

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Nem releváns.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Nem releváns.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Kömlődön ilyen jellegű problémák nincsenek, tekintettel arra, hogy a településen mind a fogyatékossgal élő gyermekek, mind a felnőttek számára van intézmény, a fogyatékossgal élők napi szinten vannak jelen a település életében. A település lakói velük szemben elfogadóak és segítők.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékossgal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
nem teljeskörű akadálymentesítés	pályázatok felkutatása, kivitelezési lehetőségek

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
közösségi terek téli fűtése	intézményi helyiségek bérbeadása közösségi célokra, például óvodai csoportszoba
vásárlási lehetőségek beszűkülése: egy kisbolt van, korlátozott a termékkör, nincs gyógyszerkiváltási lehetőség	szervezett vásárlások, vállalkozók becsábítása
járdák állapota	pályázatok benyújtása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A Kömlődi Református Egyházközség a kömlődi református vallású fiatalok hitbeli nevelődésének elősegítését szolgálja elsődlegesen, működtet egy felnőtt fogyatékosokkal foglalkozó lakóotthont is.

A Kömlődi Polgárőr Egyesület a közrend, a közbiztonság segítése, a bűncselekmények és a balesetek megelőzésében közreműködés céljából jött létre. rendszeresen jelen vannak a község rendezvényein, segítik a rendőrség, a körzeti megbízott munkáját.

Viszonylag új szerveződés, kezdeményezés a kömlődi hagyományőrző csoport. tagjai lelkes helyi lakosok, akik kezdetben a Szüreti felvonuláson, Falunapon segítettek, majd egyre több ötlettel, programmal álltak elő. A helyi közösségi élet fellendítésében és fenntartásában nagy szerepet játszanak.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Kömlőd Község Önkormányzata jó kapcsolatot ápol a civil szervezetekkel, minden évben igyekszik anyagi támogatást nyújtani nekik.

A középiskolás diákoknak az érettségi megszerzéséhez közösségi szolgálatot kell teljesíteniük, melyet az önkormányzatnál és intézményeinél is le lehet tölteni, ezzel arra is ösztönözve a fiatalokat, hogy több szerepet vállaljanak a közösségi életben.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Az Oroszlányi Járási Hivatallal kötött Foglalkoztatási Paktum keretében önkormányzatunk sikeresen pályázhat TOP keretében bérköltség támogatásra. Ezt éveken keresztül igénybe is vette az önkormányzat.

A helyi kulturális élet fejlesztése céljából kulturális megállapodást kötött az önkormányzat a Nemzeti Közművelődési Intézettel. Ennek keretében eleget tudtunk tenni annak a jogszabályi kötelezettségnek, miszerint 1 fő szakképzett kulturális szakembert alkalmazni kell. Ez a munkatársunk azóta is ellátja a feladatát, hagyományőrző csoportot hozott létre, kézműves szakköröket tart, programokat szervez és jelentősen fellendítette a helyi kulturális életet.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége
- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;
- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;
- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.
- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegény- ségben élők	információáramlás mennyisége ügyintézési problémák	információ nyújtás segítségnyújtás
Gyermekek	helyi összetartozás hiánya utaztatás 3 év alattiak napközbeni ellátása	rendszeres programok szervezése, nyári tábor iskolabusz, megfelelő kíséret Minibölcsőde
Idősek	elmagányosodás ház körüli teendők csalások	nyugdíjas klub szervezése segítségnyújtás, önkéntesek bevonása rendszeres tájékoztatás
Nők	Kisgyermekes anyukák egymás közti kapcsolattartása baba-mama programok visszatérés a munkaerőpiacra	rendszeres programok szervezése megfelelő hely és idő összeegyeztetése, személy Minibölcsőde megnyitása
Fogyatékkal élők	teljeskörű akadálymentesítés, akadálymentes mosdók	pl: pályázatok feltérképezése, benyújtása
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	vásárlási lehetőségek beszűkülése gyógyszerkiváltási lehetőség hiánya megszűnőben lévő posta közösségi terek téli fűtése járdák állapota tanyán élők helyzete	szervezett bevásárlások, mozgóárusok szervezett gyógyszerkiváltás intézményi helyiségek bérbeadása pályázatok benyújtása, kivitelezési lehetőségek szolgáltatások kiépítése

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák megfelelően beilleszkednek.
Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők szociális helyzetét segítsük.
Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek testi, lelki és szellemi fejlődésének elősegítését.
Folyamatosan odafigyelünk az idősek szükségleteire és biztonságára.
Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén, hogy ne érje őket hátrány a nemükből adódóan.
Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők mindennapjainak megkönnyítésére.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
	0. Településszintű probléma											
1	Mini bölcsőde létesítése	A település jelenleg nem rendelkezik bölcsődével, ezáltal nem megoldott a kisgyermekek elhelyezése, valamint ez a szülők munkába állását is nehezíti.	Mini bölcsőde létesítése	pályázati dokumentáció, költségvetési koncepció, pedagógiai program	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Igényfelmérés, források keresése, pályázat előkészítése, mini bölcsőde létesítése	polgármester, jegyző	2024. 03. 31. (vasárnap) Elvégezve Részben elvégezve.	az ellátott 0-3 éves gyermekek száma	a pénzügyi erőforrást pályázati és állami támogatással biztosítjuk, valamint humán erőforrásként szakemberek alkalmazása, engedélyeztetés	5 év	nem releváns
2	Tanyarendszer	Az egyéb lakott belterületen élők (Virágtanya, Kis- és Nagyparnak pusztja) helyzete a szolgáltatások hiánya miatt nem megfelelő, tulajdonjog	Az egyéb lakott belterületen élők (Virágtanya, Kis- és Nagyparnak pusztja) helyzetének javítása a szolgáltatások kiépítésével.	pályázati dokumentáció, földhivatali nyilvántartó rendszer, költségvetési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	igény- és állapotfelmérés, egyeztetések szervezése a tulajdonjog tisztázása érdekében, szolgáltatások kiépítése az egyéb	polgármester	2025. 12. 31. (szerda) Elvégezve Folyamatos sikertelen pályázatok.	szolgáltatások kiépítésének mértéke	a pénzügyi erőforrást pályázati és önkormányzati erőforrással kívánjuk biztosítani	5 év	nem releváns

		esetenként nem tisztázott. Pl. úthálózat, közmű és élelmiszer ellátás, közvilágítás, új tanyabusz beszerzése indokolt.				lakott belterületen élők számára						
3	Kül-és belterületi utak, járdák állapota	Kül-és belterületi utak, járdák állapotának javítása és a csapadékelvezetés megoldása.	Kül-és belterületi utak, járdák állapotának javítása és a csapadékelvezetés megoldása.	pályázati dokumentumok, költségvetési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	állapotfelmérések, forráskeresés, fenntartóval történő egyeztetés, kivitelezési lehetőségek	polgármester	2025. 12. 31. (szerda) Részben elvégezve, folyamatos.	elkészült utak és járdák, csapadékelvezető árkok száma	pénzügyi forrásként pályázati és önkormányzati támogatás, megfelelő szakemberek	5 év	nem releváns
4	Rekreációs tevékenység	A településen kevés a rekreációs tevékenységet biztosító helyszín, lehetőség.	Horgászto, horgász egyesület létesítése. A horgászto a későbbiekben egyéb rekreációs tevékenységek biztosítására is szolgálna, mint pihenés, korcsolyázás, horgászat, szánkózó terület.	pályázati dokumentumok, költségvetési koncepció, településfejlesztési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	igényfelmérés, forráskeresés, helyszín biztosítása	polgármester	2025. 12. 31. (szerda) Részben elvégezve, további fejlesztések.	rekreációs tevékenységek száma	pályázati és önkormányzati támogatások	5 év	nem releváns
5	Fűtött helyiség biztosítása	Téli időszakban a Művelődési ház fűtés hiányában bezárásra kerül, ezért rendszeres programok megszervezése, helyiség biztosítása akadályba ütközik.	A téli időszakban is legyen biztosítva a közösségi programokhoz megfelelő beltéri közösségi tér.	költségvetés, helyi kulturális program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Művelődési ház téli fűtése, ennek hiányában egyéb intézmények fűtött helyiségeinek bérbeadása	polgármester	2025. 12. 31. (szerda)	megszervezendő programok száma, résztvevők száma	költségvetés, pályázati forrás	Ameddig igény van téli programok megszervezésére.	nem releváns.
...												

	I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége											
1	Információnyújtás , ügyintézési problémák	rossz szociális helyzetben lévők nem jutnak elegendő információhoz az őket megillető támogatásokról.	A rossz szociális helyzetben lévők tájékoztatása.	Szoctv., helyi szociális rendelet	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	információnyújtás , tájékoztatás adása a különféle szociális ellátási formákról, segítségnyújtás a hivatalos dokumentumok kitöltésében.	polgármester, Önkormányza ti hivatal ügyintézője, Szociális és humán Bizottság	2025. 12. 31. (szerda) Részben megvalósult .	ellátásra jogosultak száma	szabad kapacitású ügyintéző, szociális keret	2 év	nem releváns
	II. A gyermekek esélyegyenlősége											
1	Napközis táborok, szünidei közösségi programok szervezése	Nem megoldott a gyermekek szünidei felügyelete, nincs hasznosan eltöltve a szünidő	hasznosan eltöltött szünidő, szabadidő	pályázati dokumentáció, költségvetés	Nemzeti Ifjúsági Stratégia	pályázati lehetőségek felkutatása, programok megszervezése, önkéntesek bevonása, nyári tábor programjainak kibővítése	polgármester, családsegítő szolgálat munkatársa, Szociális és Humán Bizottság	2028. 12. 31. (vasárnap) Elvégezve folyamatos	6-18 éves korosztály száma szünidő mértéke	költségvetés, pályázati forrás	5 év	nem releváns
	III. A nők esélyegyenlősége											
1	Baba-mamafoglalkozás	Kisgyermekes anyukák egymás közötti kapcsolattartása, babás foglalkozások keretében.	A gyesen otthon lévő anyukák, nők ne zárkózzanak be, legalább heti 1 alkalommal közös program keretében találkozzanak.	nem releváns	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	A megfelelő (szak)ember, hely és időpont megtalálása, a kisgyermekes anyukák összefogása, foglalkozások megtartása.	védőnő	2025. 12. 31. (szerda)	a gyesen lévők száma	megfelelő helyiség szakember,	a foglalkozások száma	nem releváns
	IV. Az idősek esélyegyenlősége											
1	Egyedülálló idősek segítése	kiszolgáltatottság, magány, a ház körüli munkákban való segítségnyújtás, gyakran családok áldozatai	segítség a ház körüli munkák elvégzésében, elmagányosodás megakadályozása	nem releváns	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	igényfelmérés, önkéntes segítők beszerzése segítségnyújtás az idősek számára	polgármester	2025. 12. 31. (szerda) Folyamatb an.	segítők és segítettek száma	humán erőforrásként önkéntesek alkalmazása	5 év	nem releváns

	V. A fogyatékkal élő személyek esélyegyenlősége											
1	Középületek, utak akadálymentesítése	A településen az akadálymentesítés részben megoldott	Teljeskörű akadálymentesítés, régebbi intézményekben akadálymentes mosdók kiépítése.	pályázati dokumentáció	Országos Fogyatékkalügyi Program (2015-2025)	pályázati lehetőségek felkutatása, pályázatok benyújtása, akadálymentesítés kivitelezése	polgármester	2025. 12. 31. (szerda) Részben elvégezve folyamatban.	akadálymentesített épületek számának csökkentése	költségvetés, pályázati források	elnyert pályázatok	nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

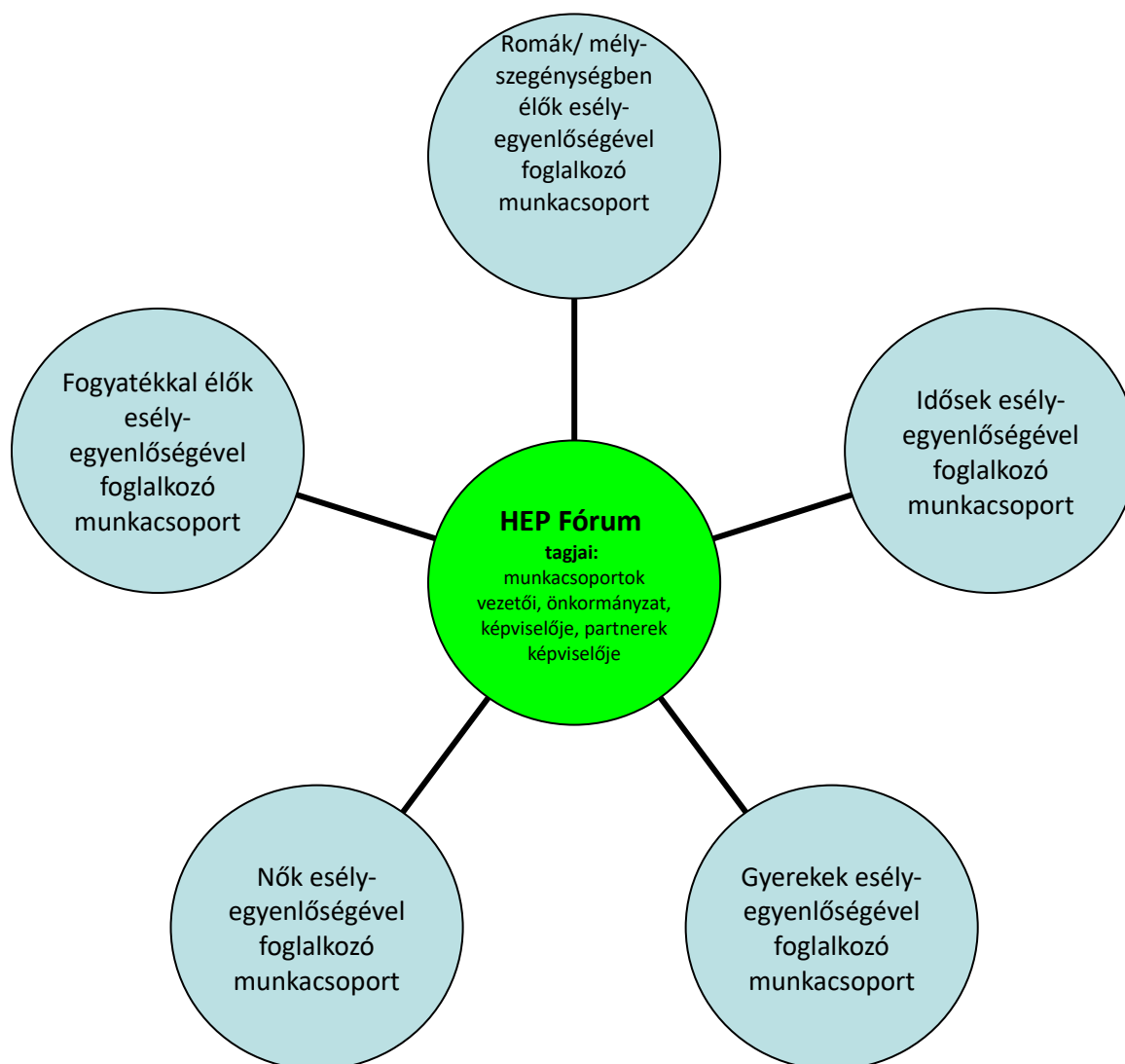
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Kömlőd község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

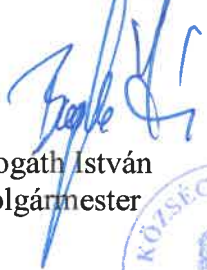
II. Ezt követően Kömlőd község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 76/2023.(XI.23.)... számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

A kötelező táblák és az összefoglaló IT tábla nem a melléklete a HEP-nek hanem az egységes szerkezetbe foglalt HEP kötelező eleme!

2023.11.14.

Bogáth István
polgármester

Kömlőd Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

2023.11.14.

Kovács Mihályné
védőnő

2023.11.14.

Pálincás Ferenc
polgárőr
tanyagondnok

2023.11.14.

Marencsák Andrea
Kömlödi Hagyományörző Egyesület elnöke

Kömlőd Község Önkormányzat Képviselő-testülete
Iktatószám: K/40-12/2023.

KIVONAT

*Kömlőd Község Önkormányzat Képviselő-testülete
2023. november 23-án megtartott ülésének jegyzőkönyvéből*

5. Napirend: A Helyi Esélyegyenlőségi Program módosítása.
Előadó: Bogáth István polgármester

***Kömlőd Község Önkormányzat Képviselő-testülete
76/2023. (XI.23.) KT-határozat
a Helyi Esélyegyenlőségi Programról***

Kömlőd Község Önkormányzat Képviselő-testülete a 2023-2028. időszakra készült Helyi Esélyegyenlőségi Programját, az előterjesztés melléklete szerint, elfogadja.

Bogáth István sk.
polgármester

Lanczendorfer Melinda sk.
jegyző

A kivonat hitelül:
Kömlőd, 2023. december 11.

Lanczendorfer Melinda
jegyző

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Kömlőd Község Önkormányzata

Felülvizsgálva 2025.

(2023-2028)

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk.....	10
Célok.....	12
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	14
1. Jogszabályi háttér bemutatása	14
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	14
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	17
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	31
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	42
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	45
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	49
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	52
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	53
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	54
1. A HEP IT részletei	54
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	54
Jövőképünk.....	55
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	56
3. Megvalósítás	59
3.1 A megvalósítás előkészítése	59
3.2 A megvalósítás folyamata.....	59
3.3 Monitoring és visszacsatolás	61
3.4 Nyilvánosság.....	62
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	63
4. Elfogadás módja és dátuma	64

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Kömlőd Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Kömlőd a Vértes-hegység lábánál, a Tatai-hegység dombvidékén fekszik. Oroszlánytól 9 km-re északnyugatra, Kisbértől 25 km-re keletre, Tatától 15 km-re délnyugatra, Tatabányától 15 km-re nyugatra található.

A település neve 1439-ben *Kemlew*, 1446-ban *Kemlewd* alakban fordul elő, de egy 1518-as forrás már a *Kyskemlew* megnevezést használja. A környék egyébként ősidők óta lakott.

Területe részben a gesztesi várhoz tartozott, részben nemesi birtok volt, majd 1526 után török uralom alá került. 1543-ban a vele szomszédos Parnakkal (*Pormik*) együtt feldúlták. Az 1600-as évektől magyarok lakta református falu. Lakói nagyrészt zsellérek voltak. Birtokosai a Pázmándy, Sárközy, Saffaliczky, Badics, Pálffy, Szemerey, Jókuty, Szabó családok.

A falu gazdagon termő földjein kiváló minőségű gabonát, burgonyát, zöldséget, takarmányt és szőlőt termeltek. Fejlett volt állattenyésztése is, volt hengermalma, szeszgyára, tégláégetője.

1945-ig Komárom vármegye gesztesi járásához tartozott.

Parnakpuszta

Parnaki Miklós neve 1327-ben tűnik fel (komáromi nemesek közt tanúskodik Tés ügyében). Az 1937-es térképen már mint pusztát jelölik. (*Parnaki halom, Nagyparnak-pusztá*)

Kömlőd nevezetes lakói:

A kömlődi köznép a régebbi időkben mindig is fogékony volt a tudományok, a kultúra iránt, mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az a magas szintű iskolai oktatás, melynek megtartásán mindig is

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

fáradoztak. A társadalmi és gazdasági fejlődést azonban a kis- és nagybirtokos családok léte, erősödése határozta meg.

A közművelődés és a kultúra erősödése, az azokat is bőkezűen pártoló családoknak köszönhető, közülük is kiemelkedik a Pázmándy család, melynek református egyházunk is a legtöbbet köszönheti.

Pázmándyak

A család ősei már az 1659-es évtől kömlődi birtokosok. A család több nemzedéke élt itt, akik mind kömlődi születésűek. Ma a család egyetlen tagja sem él Kömlődön. Id. Pázmándy Dénes /1781-1854/ országgyűlési képviselő, aki 1828-ban Komárom vármegye alispánja, majd 1837-től a Dunántúli Református Egyházkerület főgondnoka volt. 1848-ban a főrendek képviselőjeként honvédelmi bizottmányi tag, 1848-1854-ig Fejér vármegye főispánja volt. Fia Pázmándy Dénes /1816-1856/ országgyűlési képviselő Komárom vármegye másod alispánja, majd 1847-től első alispánja. 1848-ban az országgyűlés alsóházának elnökévé választották. Az udvarral történő megegyezésre törekedett, ezért szembe került Kossuthal, 1849. márciusában megfosztották mandátumától. A szabadságharc leverése után birtokaira visszahúzódva él, 1850 táján barátját, Vörösmarty Mihályt bújtatta Baracska melletti birtokán. Az ifjabbik Pázmándy Dénes /1848-1936/ szintén Kömlődön született, 1878-1884-ig a körmendi kerület országgyűlési képviselője volt, a Vas megyei Gosztonyban is jelentős birtokai voltak. 1919-ben a szegedi ellenzéket képviselte Párizsban. A református egyházközség létében és fennmaradásában a családnak elvülhetetlen érdemei voltak, mindenkor híven áldoztak a gyülekezet épületeinek, templomának fennmaradására. Az oktatás terén is jelentős érdemeket szereztek, a Pázmándyak sokat segítettek az iskola költségeinek fedezésében. Egyházkerületünknek két főgondnokot is adott a család, Pázmándy József és id. Pázmándy Dénes személyében. Egy másik családtag Pázmándy Lajos a pápai főiskola gondnoka volt.

Perczel család

A híres honvédtábornok Perczel Mór /1811-1899/ családja a szabadságharc előtt és alatt Kömlődön élt. Perczel Mór 1846-ban nősült meg, elvette a Kömlődön élő Sárközy család egyik leányát Juliannát, négy fiú és négy leány gyermekük született, sorrendben: Irma, József, ifj. Mór, Miklós, Sándor, Júlia, Erzse, és Hermína. A gyerekek közül Irma, József és az ifjabb Mór is Kömlődön született. Természetesen, mint a szülők, a gyermekek is református hitben nevelkedtek és éltek. A család Vörösmarty Mihállyal nagyon szoros kapcsolatot tartott, a költő sokszor járt Kömlődön. Egyik itt tartózkodása alkalmával, a szájhagyomány szerint meglátogatta őt, Petőfi Sándor és Jókai Mór, e látogatás emlékét vésték bele, gyűrűjükkal a Perczel ház egykori ablaküvegébe. A szabadságharc bukása után a tábornok egy ideig a kert végében kezdődő ingoványos területen bujkált, majd elindult külföldi száműzetésébe.

Perczel László /1827-1897/, a tábornok egyik testvére szintén Kömlődre nősült, s elvette Mór feleségének húgát, a szépséges Sárközy lányt, Lídiát. Három gyermekük született. Perczel László - mint főszolgabíró - 1848-ban a tatai választókerület országgyűlési képviselője lett. Kedvelte a földrajzi tudományokat és sajátkezűleg készített egy óriási, 1,3 méter átmérőjű földgömböt, mely akkor világviszonylatban egyedülálló volt. Ezt sokáig Szemerey József őrizte a községben, később Budapestre a Mezőgazdasági Múzeumba vitték. A Perczel ház előtt 2011-ben emlékművet avattak.

Sárközy család

Legismertebb képviselőjük Sárközy József főszolgabíró volt, aki 1802-ben született Kömlődön. 1840-1844-ig Komárom vármegye másod alispánja, és 1848-ban a megye országgyűlési követe,

1861-ben a Pápai Református Főiskola gondnoka volt, majd 1863-ban a Dunántúli Református Egyházkerület főgondnokává választották. Lelkes régiséggyűjtő, főleg a régi pénzek gyűjtése területén szerzett érdemeket.

A közel 3000 db-os érmegyűjteményét és mintegy 600 db egyéb régészeti tárgyát a Pápai Kollégiumnak adományozta 1861-ben.

Pálóczi Horváth Ádám

1760. május 11-én született Kömlődön, Pálóczi Horváth György lelkipásztor gyermekeként. 1773-tól a Debreceni Református Kollégiumban tanult, de mivel a papi hivatáshoz nem érzett kedvet, 1780-ban kimaradt és még ebben az évben ügyvédi és mérnöki vizsgát tett. 1783-tól Somogy megyében élt, 1790 táján már országszerte elismert költő volt. Számos verset írt, melyek közül sok egyházi tartalmú, néhány a református énekeskönyvben is szerepel. Németgúnyoló versei miatt 1814-ben eljárást indítottak ellene. Legmaradandóbb munkája az "Ő és új mintegy ötödfélszáz énekek " című kéziratos gyűjteménye 1813-ból. A kömlődi református gyülekezet emlékét a szülői ház falán elhelyezett emléktáblával őrzi. A parókia épületében lévő emlékmúzeumban látható életútja, munkássága.

Obernyik Károly

1814. október 22-én született a kömlődi református parókia épületében, ez időben volt a kömlődiek lelkipásztora, édesapja Obernyik József. Obernyik Károly a debreceni református kollégiumban tanult, majd 1837-től Csekén Kölcsény Ferenc unokaöccsének, Kálmánnak a nevelője lett. 1741-ben Pestre került, ahol ügyvédi oklevelet szerzett. Barátságot kötött Petőfivel, tagja volt a Tízec Társaságának. Szerepe volt az 1848-as események előkészítésében. A szabadságharc bukása után ismét Pestre jött, ahol tagja lett a Nemzeti Színház drámabíráló bizottságának. 1851-1855-ig a Kecskeméti Református Kollégium tanára volt. Emlékét Kömlődön márványtábla és emlékmúzeum jelzi az utókor számára.

Demográfiai adatok

A lakónépességet úgy értjük, mint az adott területen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma. Ez a számadat, illetve a változás aránya megmutatja, hogy az adott településen mekkora lakónépességre vonatkoztatva kell áttekinteni az esélyegyenlőség megvalósulását. Kömlődön két intézmény is van, ami a fogyatékkal élőkkel foglalkozik, az egyik gyermekekkel, a másik felnőttekkel. Az itt lakók is bejelentkeznek Kömlődre, jórészt tartózkodási helyet létesítenek.

Ehhez hasonló képet mutat az állandó népesség számának alakulása – ez alapján mérik a közös hivatalok kialakítását, és az önkormányzatok finanszírozását is. Az állandó népesség számát úgy értelmezzük, mint a bejelentett állandó népességet. Tehát az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak a bejelentett állandó népesség körébe, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes lakásuk), vagy hogy az összeírás eszmei időpontjában jelen voltak-e. Az életkor szerinti bontásban való állandó népesség számossága szintén segít az esélyegyenlőség különböző célcsoportjának beazonosításában.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 001)	Változás
2018	1 080	bázis év
2019	1 106	102,41%
2020	1 107	100,09%
2021	1 102	99,55%
2022	1 094	99,27%
2023	1 108	101,28%

Forrás: TelR, KSH-TSTAR

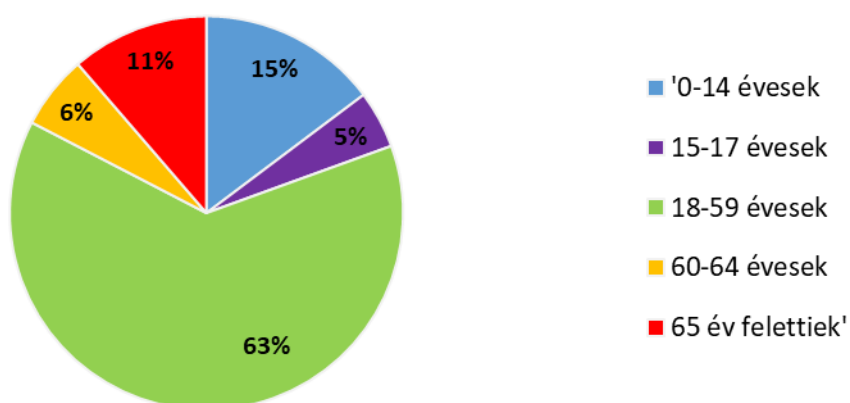
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2021)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	529	564	1093	48,40%	51,60%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			44	4,03%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	78	102	180	7,14%	9,33%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	25	19	44	2,29%	1,74%

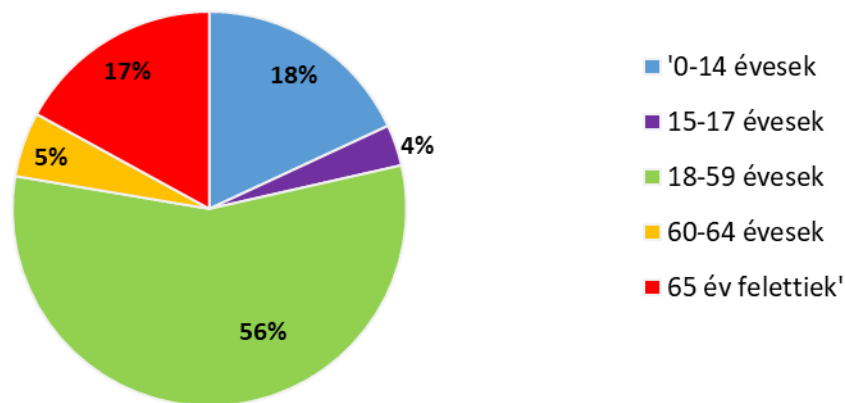
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	334	317	651	30,56%	29,00%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	32	30	62	2,93%	2,74%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	60	96	156	5,49%	8,78%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

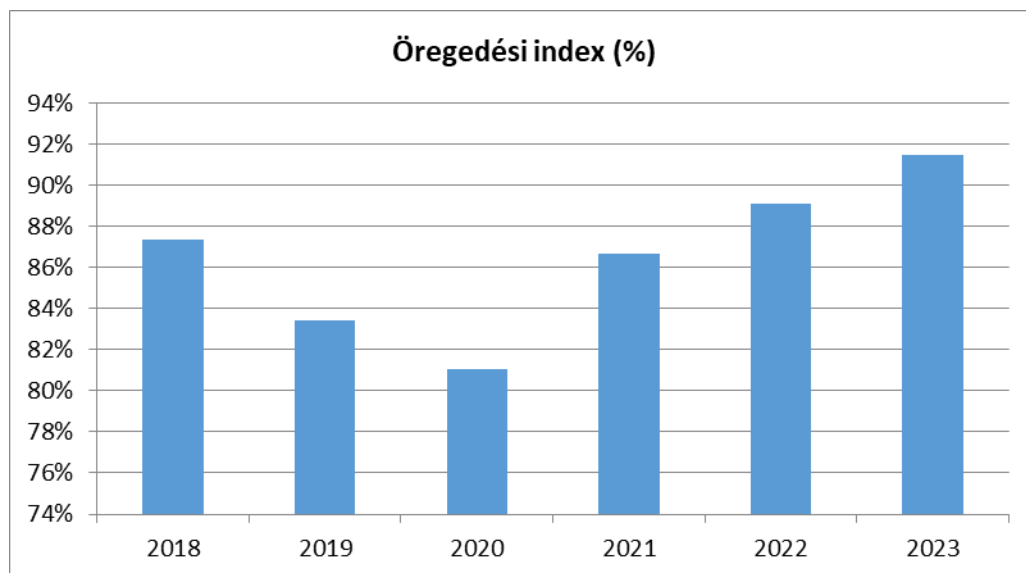
Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. Ha az index 100 felett van, akkor a 65 év feletti emberek vannak többen, és a település elöregedő. Az elöregedő település helyzete legegyszerűbben esélyegyenlőség szempontjából úgy értelmezhető, hogy az idősek fokozottabb ellátására van szükség. Településünkre ez még nem jellemző, de az látható, hogy magas az idősek száma.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	145	166	87,35%
2019	151	181	83,43%
2020	150	185	81,08%
2021	156	180	86,67%
2022	163	183	89,07%
2023	172	188	91,49%

Forrás: TelR, KSH-TSTAR

Öregedési index (%)

A lakónépesség 2018 és 2019 között ugrásszerűen megnőtt, majd ez csökkenni látszik a következő években, de nem jelentősen. A növekedés oka főként a belföldi vándorlások. Az jól látszik, hogy 2019-ben az odavándorlás jelentős volt, majd 2020-21-re nagy mértékben hanyatlott, 2022-re viszont ismét erőteljesen emelkedett.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2018	-9,23
2019	20,13

2020	2,71
2021	-1,81
2022	16,39
2023	10,90

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2018	-1,85
2019	3,66
2020	-3,62
2021	-2,72
2022	2,73
2023	0,00

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

Történelmi értékeink, műemlékeink

Hugonnay kúria: A Pázmándy család Kömlőd történetének legmeghatározóbb családja volt. Még a török megszállási idején, 1638-ban jutottak Kömlőd birtokába. Ők telepítették be a falut s mivel maguk református vallásúak voltak, így az új hitre tért embereket telepítettek az újjáépítendő faluba. A család három tagja is országgyűlési képviselő volt. A Dunántúli Református Egyházkerületnek két főgondnokot is adott a család Pázmándy József és id. Pázmándi Dénes személyében. Ez a család volt az, amelyik mindig is meghatározó szerepet játszott a település életében. A család leghíresebb tagjai Kömlődön születtek és életük jelentős részét is itt élték. Hajdani birtokuk jelentősebb épülete ma már nem a Pázmándy nevet viseli, hanem későbbi tulajdonosa révén Hugonnay kúria néven ismert a település központjában

Perczel ház: Feltehetően a Sárközy család építtette a 18. század végén, 1846 után került a Perczel család tulajdonába, a 19. század második felében a Szemerey család birtokolta. Téglalap alaprajzú, földszintes, nyeregtetős épület. Oromfalas utcai homlokzatán két, fekvő ovális padlásablakkal. Utcai és udvari homlokzatai faltükrökkel tagoltak. A háromszögű utcai oromfalon két fekvő ovális kis ablak, közöttük barokkos keretdísz.

Református templom: A korábbi, 1740-ben épült templom felhasználásával épült 1784-ben. Tornya 1829-1830 között készült. 1882-ben új tetőszerkezetet kapott, 1920-ban és 1988-ban felújították, 2011-ben teljes rekonstrukció keretében újult meg.

Református parókia: A református templom mellett, szabadon álló, homlokzatával a Szabadság utca felé forduló, téglalap alaprajzú, földszintes, kontyolt nyeregtetős épület. Itt született Pálóczy Horváth Ádám költő és Obernyik Károly színműíró.

Emlékhelyek

A kömlődi temetőben: A kömlődi egyházközség tulajdonában három temető volt. Mivel a falu régtől fogva tiszta református vallású volt, nem is alakult ki más felekezeti, vagy önkormányzati temető. Soha nem jelentett ez gondot, még akkor sem, amikor jelentős számú katolikus vallású lakos telepedett le a faluban. Természetesen kivételt képezett az egy időben jelentős számú zsidóság, nekik saját temetőjük volt a régi református temető mellett. E zsidótemetőben temetkeztek

a környező kis falvak zsidó családjai. Nekik egyébként saját iskolájuk és imaházuk is volt. A régi temetőben 1848-as honvédsír is található.

Magyar katonák sírjai (két helyszínen) a református temetőben: A környékbeli harcok során 12 magyar katona halt meg Kömlőd környékén, 5 munkaszolgálatost pedig a temetőben kivégeztek. Három katona sírja ismert : Braun Ádám örm.; Kecskés Miklós tiz.; Varanka Ferenc. Ismeretlen helyen nyugszik: Buburucz János; Hager Ferenc honv.; Harer Károly örv.; Kemény László honv.; Kiss Mihály lev.; Lakatos József örv.; Tóth János honv.; Varga Ferenc honv.; Varga Károly honv.

Magyar munkaszolgálatosok sírjai a református temetőben: Kivégezték őket 1945.01. 14-én: Braun László; Fenyvesi Imre; Gerőfi László; Leictner Ernő; Schönfeld Vilmos.

Szovjet katonasírok: A község körüli harcokban 95 katona esett el. Néhányat közülük – az idős kömlődiek elbeszélése alapján – a lakossággal való erőszakosság miatt kivégeztek. Emlékmű a református temetőben.

1848-as honvédsír: A református temetőben található az egykori szabadságharcos honvéd, Kövesdi József sírja.

Sárközy temető: A település legrégebbi temetője egy hektár területen helyezkedik el. Ma csak néhány sírkő látható, köztük a Pázmándy család néhány tagjáé, valamint Sárközy József országgyűlési követ, dunántúli főgondnok sírja. Ma magánterület!

Zsidó temető: A környékbeli falvak zsidó lakosai ide temetkeztek. A régi református temető É-i. - ÉK-i szélétől mintegy 50 m-re található. Egyik rabbijuk 1813-ban Kömlődön született, s a zsidóság Palesztínába való visszatelepüléséért munkálkodott. Ő a cionizmus egyik előfutárának tekinthető.

Hősök emléktáblái a református templom falán: Az itt elhelyezett táblák az I. és II. világháborúban elesettekről, valamint arról a tizenhét kömlődi katonáról emlékeznek meg, akik sohasem tértek haza a Don-kanyarból.

Trianon emlékhely: 2011-ben a templom megújulása alkalmából tartott ünnepi esemény részeként Trianoni emlékművet avattak Kömlődön

Hősök parkja: A park kialakítása 2003-ban kezdődött. Ekkor avatták fel a II. Magyar Hadseregnek a doni csatában elhunyt és eltűnt áldozataira emlékező márványtábláját. 2008 tavaszán készült el az 1848/49-es kopjafa, majd ősszel azt a kopjafát leplezték le, amely az 1956-os eseményekre emlékeztet, teljessé téve a park emlékhelyeit.

Millenniumi kő: Az államalapítás ezeréves évfordulója alkalmából 2000-ben felállított emlékmű a községháza előtt.

Pálóczi-Obernyik emléktábla: A református parókia falán elhelyezett tábla emlékeztet arra, hogy ott született Pálóczi Horváth Ádám költő és Obernyik Károly színműíró.

Perczel emlékhely: 2011-ben a falu egykori híres lakója, az 1848-49-es szabadságharc honvédtábornoka, Perczel Mór tiszteletére avattak emlékművet születésének 200. évfordulóján a Perczel család valamikori lakóépülete előtt.

Küldetésünk ezen értékek megőrzése, a fiatal korosztállyal való megismertetése. A település lakói összetartozásának megerősítése.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Kömlőd település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030**

(MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban „ akcióterv (2021-2030)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az alábbiakban azon jogszabályi rendelkezések ismertetésére kerül sor, amelyek koncepciók, tervek elkészítését írják elő az önkormányzatok számára. A felsoroltak áttekintése után szükséges annak leírása, hogy az egyes dokumentumokban leírtak miként szolgálják az esélyegyenlőség megvalósítását.

Gazdasági program - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület rövid távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

Településrendezési terv – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látják el.

Településszerkezeti terv - Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tízévenként felül kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról.

Kömlöd Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény, az épített környezet kialakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény alapján, és Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§ (1) bekezdésben meghatározott feladatkörében megalkotta Kömlöd Község Önkormányzatának a településkép védelméről szóló 7/2018.(IV.19.) önkormányzati rendeletét.

Kömlöd Község Településképi Arculati Kézikönyve - A településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény, mely a magyarországi települések jellegzetes és értékes arculatának megóvása, kialakítása, az épített és a természeti környezet egységes védelme, egyben az építési beruházások gyors és sikeres megvalósíthatósága érdekében hozott célokat, településképi követelményeket foglalja magában, illetve a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos

jogintézményekről szóló 314/2012. (XI.8.) Kormány rendelet alapján– egy olyan összefogó településfejlesztési koncepció, mely a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza.

A kézikönyv „a település bemutatásával, az értékek megismertetésével, és útmutató résszel tárja fel az épített környezet szépségeit. Bevezeti az olvasót az építészeti értékek tárházába, hogy olyan házat tudjon építeni, ami valódi büszkeséggel töltheti el, és a település képéhez illeszkedik, azt ízléssel viszi tovább.” (Bogáth István polgármester)

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Kömlőd Község Önkormányzata Dad Község Önkormányzatával közös hivatalt hozott létre 2020. január 1. napjától. Feladatait dadi székhellyel, kömlődi telephelyen látja el. A működési rend továbbra is alkalmas arra, hogy a lakossághoz legközelebbi szinten intézzük a polgárok közigazgatási ügyeit.

Kömlőd Község Önkormányzata A Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Oroszlányi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával együttműködésben Foglalkoztatási Paktumot írt alá, mely a községben hátrányos helyzetű, megváltozott munkaképességű álláskereső és inaktívak képzési és foglalkoztatási programjainak segítését célozza meg.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A HEP elkészítése érdekében a jogszabályban foglalt kötelező adattartalomra kiterjedő adatgyűjtés megtörtént. Az adatgyűjtéshez számos forrás került felhasználásra, amelyek minden esetben megjelölésére kerültek a táblázatok alatt.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Kömlőd településen egy, magát romának tartott család él, róluk elmondható, hogy összességében mélyszegénységben élnek.

Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. Mélyszegénységben élő, nem roma családok számáról pontos információink nincsenek, a települési, rendkívüli települési támogatásokra benyújtott igényekből és az azok során vizsgált jövedelmi és vagyoni helyzetből kiderül, hogy a rászorult családok száma átlagosan havi 3-4 fő, és összességében elmondhatjuk, hogy ez a szám stagnál. A fentiekben részletesen leírásra kerültek a településen igényelhető különféle támogatási formák.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2018	57,49	19,74
2019	55,86	16,75
2020	54,76	14,55
2021	55,99	15,36
2022	55,34	12,93
2023	55,92	13,54

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

Az alábbi táblákban mutatják, hogy 2018. és 2020. között nem jelentősen ugyan, de nőtt a regisztrált munkanélküliek, nyilvántartott álláskeresők száma, azonban 2021. évtől kezdődően majdnem felére csökkent. Ezzel egyidejűleg csökkent a közfoglalkoztatásba bevonható személyek száma is. Elmondható, hogy az utóbbi években az a néhány személy maradt bent a közfoglalkoztatásban, akiknek állandó munkahelyük életük során nem volt. A település közfoglalkoztatottjai közül az elmúlt években néhányuknak sikerült hosszabb-rövidebb, vagy akár állandó jelleggel kikerülni a közfoglalkoztatásból, és például az önkormányzatnál magasabb pozíciót, minimálbért elérni. Ilyen lehetőséget nyújt a korábban említett Foglalkoztatási Paktum keretein belül a TOP program, vagy az önkormányzat új álláshelyeként létrejött tanyagondnoki állás.

A településen sok munkalehetőség nincs, az Önkormányzat és intézményein kívül a fogyatékos gyermekeket ellátó Speciális Iskola, Kollégium és Gyermekotthon, illetve a Református Egyház fenntartásában lévő, fogyatékos felnőttek számára létesített Diakóniai Intézet nyújt több helyi lakosnak állandó munkalehetőséget. A településen néhány vállalkozó (gyertyagyár, kertészet, építőipar) nyújt még biztos megélhetést.

Az is jól látszik, hogy míg évekig a női álláskeresők aránya nagyobb volt a férfiakéhoz képest, az utolsó három évben ez az arány megfordult.

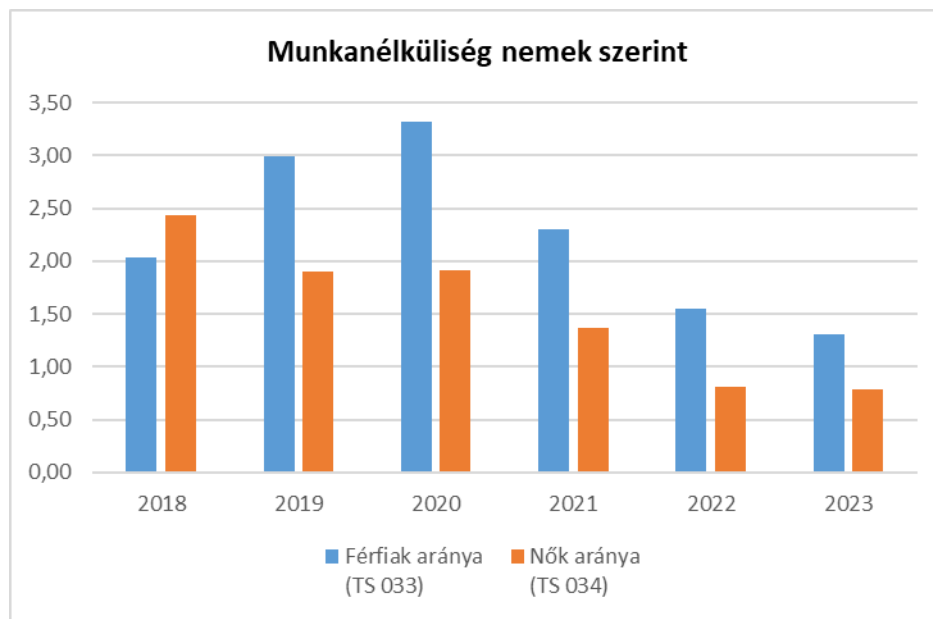
3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2018	2,03	2,43	2,23%
2019	2,99	1,90	2,45%
2020	3,32	1,91	2,62%
2021	2,30	1,37	1,84%
2022	1,55	0,81	1,18%
2023	1,31	0,79	1,05%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	17	19	20	14	9	8
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	0,00	1,00	0,00	2,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	5,00%	0,00%	22,22%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	1,00	2,00	0,00	1,00	0,00	0,00
	%	5,88%	10,53%	0,00%	7,14%	0,00%	0,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	0,00	2,00	1,00	2,00	0,00	0,00
	%	0,00%	10,53%	5,00%	14,29%	0,00%	0,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	1,00	4,00	1,00	0,00	0,00	0,00
	%	5,88%	21,05%	5,00%	0,00%	0,00%	0,00%

36-40 év (TS 041)	Fő	4,00	2,00	1,00	0,00	0,00	1,00
	%	23,53%	10,53%	5,00%	0,00%	0,00%	12,50%
41-45 év (TS 042)	Fő	1,00	2,00	5,00	3,00	3,00	3,00
	%	5,88%	10,53%	25,00%	21,43%	33,33%	37,50%
46-50 év (TS 043)	Fő	4,00	2,00	5,00	2,00	0,00	1,00
	%	23,53%	10,53%	25,00%	14,29%	0,00%	12,50%
51-55 év (TS 044)	Fő	1,00	2,00	1,00	1,00	2,00	2,00
	%	5,88%	10,53%	5,00%	7,14%	22,22%	25,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	3,00	0,00	2,00	0,00	0,00	0,00
	%	17,65%	0,00%	10,00%	0,00%	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	2,00	3,00	3,00	5,00	2,00	1,00
	%	11,76%	15,79%	15,00%	35,71%	22,22%	12,50%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2018	29,41	60,00
2019	26,32	20,00
2020	40,00	25,00
2021	50,00	14,29
2022	44,44	50,00
2023	37,50	66,67

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

Csökkenő tendenciát mutat mind az alacsony iskolázottság tekintetében, mind a magasabbban a regisztrált munkanélküliek száma. Jól látható, hogy a magasabb iskolai végzettséggel rendelkező munkanélküliek jóval többen voltak, mint a csak nyolc általánost végzettek, ez a szám csak 2023-ban oszlik meg egyenlő arányban. Ugyanakkor továbbra is elmondható, hogy egy alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkező személy sokkal nehezebben talál munkát. Kömlődön az elmúlt időszakban felnőttoktatásban a rendelkezésre álló adatok alapján senki nem vett részt.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	17	2	11,76%	9	52,94%	6	35,29%
2019	19	0	0,00%	6	31,58%	13	68,42%
2020	20	0	0,00%	8	40,00%	12	60,00%
2021	14	0	0,00%	6	42,86%	8	57,14%
2022	9	0	0,00%	4	44,44%	5	55,56%
2023	8	0	0,00%	4	50,00%	4	50,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

Kömlőd településen hosszú évekig volt lehetőség közfoglalkoztatásban részt venni, nemre, korra való tekintet nélkül foglalkoztatta az önkormányzat a Foglalkoztatási Osztály által kiközvetített álláskeresőket. Az elmúlt néhány évben szerencsére egyre fogyatkozott azoknak a száma, akiket a közfoglalkoztatásba be lehetett vonni. Másrészt az önkormányzatnak sikerült a közfoglalkoztatásból kivonni és teljes hatályúlag az állományába bevonni korábbi közfoglalkoztatottakat, így a 2022. évben az önkormányzatnál jó időre megszűnt a közfoglalkoztatás, jelenleg is csak 1 fő közfoglalkoztatott van.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2018	12	6
2019	7	5
2020	16	4
2021	6	3
2022	1	1
2023	0	0

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Kömlőd település lakossága a hivatalos ügyek intézése és az orvosi szakellátás tekintetében is Oroszlány városhoz tartozik. Sajnos a tömegközlekedés Oroszlány felé csak átszállással megoldott, közvetlen buszjárat nem megy arra, annak ellenére sem, hogy az oroszlányi ipari parkba is sokan járnak a településről dolgozni. Tatabánya irányába a közlekedés jónak mondható, átlagosan óránként, másfél óránként van lehetőség buszra szállni. Az Oroszlányi Járási Hivatal Foglalkoztatási osztályához az álláskereső, a nem nyilvántartott munkát keresők és szolgáltatást kérők is rendszeresen járhatnak az elhelyezkedési információk megszerzése, a közvetítés és az esetleges foglalkoztatási támogatásba kerülés céljából. Ehhez az álláskereső a jogszabály által útiköltség térítést kapnak. Nagy segítség a havi rendszerességgel kijáró KAB busz, melyet a Járási hivatal szolgáltat. Bizonyos okmányok helyben történő intézésében nyújt segítséget.

A Magyar Honvédség is rendszeresen tart a településen toborzásokat, multi cégek szóróanyagaikkal, időnként személyes tájékoztatóval segítik az elhelyezkedést az itt élőknek.

A helyi óvodában és gyógypedagógiai, illetve diakóniai intézményekben nagyrészt dolgoznak helyi lakosok. ugyanez elmondható a gyertyagyárról is. A Minibölcsőde kis számban ugyan, de szintén munkalehetőséget biztosít majd helyiek számára.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

Azoknak a fiataloknak, akik az oktatásból kikerülve nem rögtön tudnak elhelyezkedni a munkaerőpiacon, és regisztrálnak a Foglalkoztatási Osztályon, a Járási Hivatal többféle képzési lehetőséget tud biztosítani. Az önkormányzat évről évre biztosít lehetőséget diákoknak szakmai gyakorlat, közösségi szolgálat letöltésére, illetve egyre népszerűbb a nyári diákmunka program is.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2018	17	0
2019	19	0
2020	20	1
2021	14	0
2022	9	2
2023	8	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

nem releváns.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Korábbi években jellemző volt, jelenleg nem releváns.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

nem releváns

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

a településen mindenki számára elérhető free-wifi

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A települési szinten adható támogatások formáját Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása című fejezetben részletezzük.

Központi jogszabály által megítélt pénzbeli ellátást (aktív korúak ellátása, időskorúak járadéka, ápolási díj) a járási hivatal állapítja meg. Az állás keresési segélyre jogosultak a támogatást a Foglalkoztatási Osztálytól kapják. A közgyógyellátás, az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság szintén a járási hivatalnál igényelhető.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

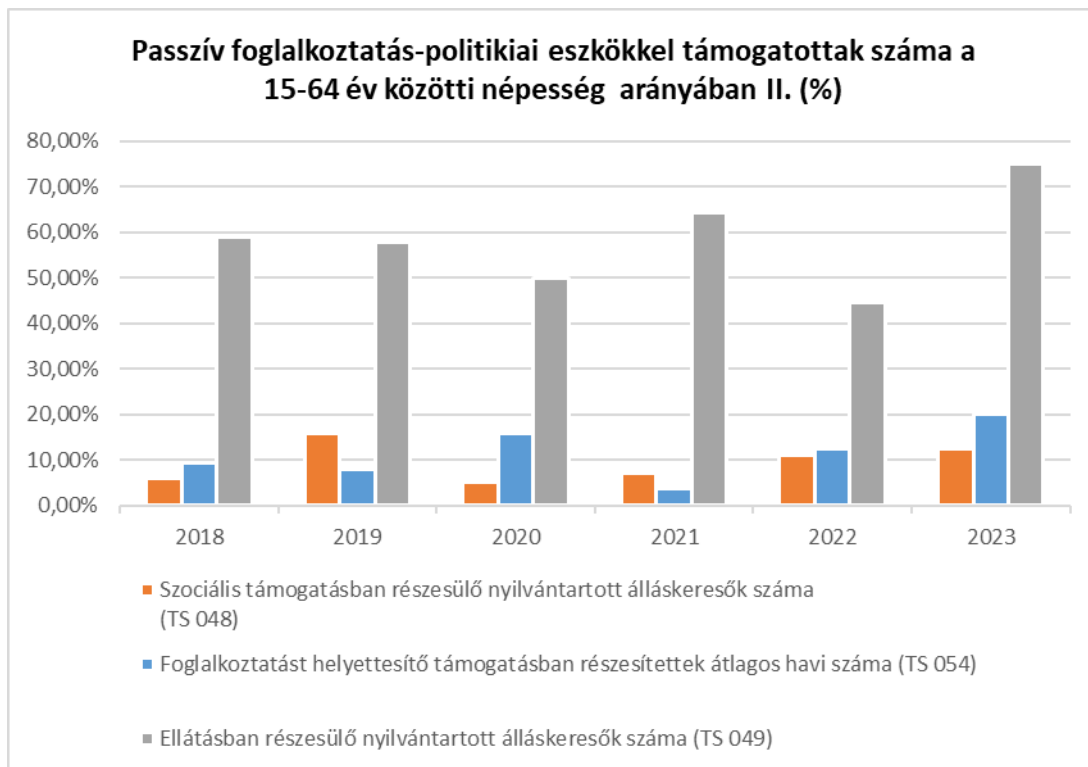
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	17	2,21%	9	52,94%
2019	19	2,45%	8	42,11%
2020	20	2,59%	9	45,00%
2021	14	1,83%	8	57,14%
2022	9	1,20%	3	33,33%
2023	8	1,07%	5	62,50%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	1	5,88%	2	9,41%	10	58,82%
2019	3	15,79%	2	8,05%	11	57,89%
2020	1	5,00%	3	15,70%	10	50,00%
2021	1	7,14%	1	3,79%	9	64,29%
2022	1	11,11%	1	12,44%	4	44,44%
2023	1	12,50%	2	20,00%	6	75,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2018	2
2019	3
2020	2
2021	2
2022	2
2023	1

Forrás: TeIR, KSH

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Az önkormányzatnak nincsen szociális vagy egyéb kiadható bérlakás tulajdona. Az elmúlt években a Határ utcában kialakított önkormányzati tulajdonú építési telkeket adott el. 2023 őszére az összes ilyen telek eladásra került, a helyben szokásos forgalmi értéktől kedvezőbb áron. Ezekre a telkekre 5 év beépítettségi kötelezettséget állapított meg az önkormányzat. Segítve ezzel a helyi lakónépesség növekedést, a kisgyermekes családok és fiatalok betelepülését.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2018	399	0	0,00	50,88	82,21	89,22
2019	399	0	0,00	50,88	82,21	89,47
2020	400	1	2,50	50,75	82,50	89,75
2021	400	0	0,00	50,75	83,25	91,00
2022	394	3	7,61	35,79	84,52	94,67
2023	394	0	0,00	35,79	85,53	94,67

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Magán bérlakás elenyésző számban, önkormányzati bérlakás nincs.

b) szociális lakhatás

nem releváns.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Néhány hétvégi ház.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2018	593	0
2019	513	0
2020	357	294
2021	323	336
2022	23	597
2023	25	569

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Települési támogatásban részesíthető az a személy, akinek a megélhetését veszélyezteti az általa lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartása. A települési támogatás a villanyáram-, a víz- és gázfogyasztás, a csatornahálózat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztőrésztéhez, illetve a tüzelőanyag költségeihez nyújt támogatást.

f) eladósodottság

Adósságcsökkentési támogatásban nem részesült senki.

- g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása*

Kömlőd közigazgatási területéhez tartozik Kisparnak pusztja, Nagyparnak pusztja és Virágtanya, ezek a területek egyéb lakott belterületnek minősülnek, itt 40 család lakik. Külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakás nincs. A községhez tartozik egy kisebb terület, ahol hétvégi házak vannak. A településünkön a közszolgáltatás és a közműszolgáltatásokhoz való lefedettség 100 %-os, kivéve az egyéb lakott belterület, ahol gáz és csatornahálózat nincs. A közösségi közlekedés Tata és Tatabánya felé jónak mondható, Oroszlány tekintetében ez már nem igaz, mivel körülményes a megközelítése, csak átszállással lehetséges.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A szempont vizsgálata nem releváns, mivel Kömlőd községben nincsenek szegregátumok.

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);*
- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;*
- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.*

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

E fejezet jogszabályi környezetét az alábbiakban foglaljuk össze. Elsőként kiemeljük az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényt, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,*
- b) a fogorvosi alapellátásról,*
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,*
- d) a védőnői ellátásról,*
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.*

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,*

- b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
 c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek

esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,

- d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai szintekre irányuló

egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közfogyóellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2018	1	0	0	0	64	1,99
2019	1	0	0	0	55	1,00
2020	1	0	0	0	59	1,00
2021	1	0	0	0	57	1,00
2022	1	0	0	0	58	5,49
2023	1	0	0	0	55	2,02

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az alapellátásokhoz való hozzáférés községünkben biztosított. A felnőttek és gyermekek háziorvosi ellátása vegyes praxisban történik. A szakellátás bár 8 km-es körzeten belül elérhető, még is sokaknak gondot okoz azok megközelítése. Néhány szakorvosi vizsgálatok meghatározott rendszerességgel településünkön történő szervezésével a mélyszegénységben élők számára elhárulna egy akadály az ellátásokhoz való hozzáféréseben. Erre vonatkozó pontos igény azonban nem ismert. Az önkormányzat célja volt egy egységes Egészség ház kialakítása, melynek megvalósítása révén egy modern, felújított és teljes körűen felszerelt épületben folyik az alapellátás. Elmondható, hogy a szakszerű ellátáshoz mind a tárgyi, mind a szakmai feltételek adottak.

- b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A kötelező gyermekkorai szűrések a védőnő és a helyettes háziorvos által helyben, illetve a területi szakrendelőkben szakorvosok által történnek. Egyéb, gyermekek és felnőttek részére szervezett prevenciós szűrések száma elenyésző a településen.

- c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Jelenleg Kömlőd településen nincs iskola, az óvodában megoldott a gyermekek fejlesztése. A logopédiai fejlesztést a Tatabányai Szakszolgálat utazó pedagógusa által látja el, az SNI-s (Sajátos Nevelési Igényű) gyermekek fejlesztése egyenlőre az önkormányzat segítségével megoldott. Kömlőd községben nincs rehabilitációra lehetőség, az idősek számára Kisbér és Oroszlány településeken biztosított az ilyen jellegű ellátás igénybevétele.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetési feladatok ellátására vállalkozóval szerződött az önkormányzat. Az egészséges táplálkozás szempontjai maximálisan érvényesülnek, betartva a speciális igényeket, külön figyelmet fordítva a glutén- és laktóz érzékenyekre. Változatos étrendet, gyümölcsöket, zöldségeket biztosít.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen nincs számottevő sportolási lehetőség. A Kömlődi Musztáng Lovas Egyesületnél lehetőség van lovagolni, a kis- és fiatal lányok körében újra népszerű a mazzorett csoport.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Kömlőd településen tanyagondnoki Szolgálat működik, melynek keretében az önkormányzat az idős, mozgásukban korlátozott lakosoknak helybe viszi az ebédet, illetve a tanyáról a tanyabusszal beszállítja a háziorvoshoz a betegeket, gyermekeket. Házi segítségnyújtás tekintetében az oroszlányi Családsegítő Szolgálat munkatársai és házi szociális gondozó nyújthat segítséget.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

Nem releváns.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hivatalunk hirdetőtábláján és a honlapunkon is megtalálható az Egyenlő Bánásmód Hatóság plakátja, melyen szükség esetén az elérhetőségekről tájékozódhat a lakosság.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Adott a rendkívüli települési támogatás igénybevételeének lehetősége, mely a ténylegesen krízishelyzetbe jutottak segítségére szolgál. A helyi kereteken kívül, egyéb, a Járási Hivatalnál igényelhető ellátási formák nyújthatnak segítséget.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
2022	n.a.
2023	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

3.7 Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

Kömlőd Községben sajnos nem jelentős a civil szervezetek, szerveződések száma. Jelenleg aktívan működő szervezet a településen a Kömlődi Musztáng Lovas Egyesület, a Vöröskereszt, a Polgárőr Egyesület és egy újonnan alakult szerveződés a Kömlődi Hagyományőrző Egyesület, melynek tagjai erőteljesen elköteleződtek a helyi közösségi élet fenntartásában, a hagyományok, ünnepek ápolásában és helyi rendezvények megszervezésében és lebonyolításában. 2024-ben váltak bejegyzett szervezetté, előtte néhány évig szép tagszámmal rendelkező „baráti” társaságként tevékenykedtek. Az elmúlt két-három évben a település közösségi életének felfelé ívelő tendenciáját nekik köszönhetjük. Az önkormányzat támogatásával az ő szervezésükben valósul meg többek között a már hagyományos Szüreti felvonulás, Mikulás ünnepség, Szépkorúak Napja. Új kezdeményezésként pedig az Adventi forгатag és a gyereknapi kavalkád. Nagy részt vállalnak a falunapi rendezvény lebonyolításában és a Májfa állításban is. Kömlőd településen a közösségi élet legfőbb színtere a Művelődési Ház és a vonzaskörzetében található Rendezvénytér. Községi szintéreként még meg kell említeni a Református templomot és a Községi Könyvtárat is. A Kerényi Béla Református Diakóniai Intézet évente egyszer nyílt napot tart, amikor is egész napos rendezvény keretében, színvonalas programokkal várják az oda látogatókat. A Polgárőr Egyesület Anyák napján felvonulással köszönti az édesanyákat, nagymamákat.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2021)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
n.a.	igen	195	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Általánosságban elmondható, hogy az emberek társadalmi együttélése azért lehetséges, mert nagy többségük alkalmazkodik az adott társadalomban elfogadott normákhoz, viselkedési szabályokhoz. Sokféle normarendszer él egymás mellett a társadalomban. Vannak jogi normák, amelyeknek megtartásáról az állam végső esetben kényszerrel gondoskodik, illetve amelyeknek megszegését kényszereszközökkel torolja meg. Vannak erkölcsi, vallási szabályok, higiénia normák, stb., amelyeknek megszegését a társadalom tagjai többé-kevésbé egyöntetű és erős rosszallással, megvetéssel büntetik. Vannak szokások, illemszabályok, divatszabályok, amelyeknek büntetése a társadalom többi tagjai részéről megnyilvánuló erősebb-enyhébb

helytelenítés. A devianciához - az adott társadalomban elfogadott normáktól eltérő viselkedésekhez - pl. a bűnöző, alkoholizáló, kábítószer-fogyasztó, lelki beteg, stb. polgártársainkhoz - történő viszonyulás komoly erőpróba a szűkebb és tágabb közösségek együttélésben.

A település közbiztonságának javítása érdekében kiemelkedő szerepe van a Kömlődi Polgárőr Egyesületnek, aki önállóan, illetve a rendőrökkel közösen közbiztonsági célú járőr-, illetve jelző-figyelő szolgáltatásokat lát el.

A településen nincs etnikai konfliktus.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Az elmúlt években az önkéntes munka vállalásában javulni látszik a településen a helyzet. Az Önkormányzat lehetőséget biztosít a kötelező közösségi szolgálatot letölteni kívánó fiatalok számára. Az adományozás területén viszont elmondható, hogy ha kell, egy-egy fontos cél érdekében összefog a lakosság, legyen szó egy beteg gyermek kezeltetéséről vagy csupán gyermekeknek a Mindenki karácsonyára gyűjtött megunt játékok felajánlásáról.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Településünkön egy roma család él, egyébként nem releváns.

e) helyi lakossági önszerveződések.

A településen sajnos feloszlott a Nyugdíjas Klub, melynek néhány tagja továbbra is aktív közösségi életet él, közülük néhányan az újonnan szerveződő hagyományörzőkhöz csatlakoztak. A hagyományörzőkről bővebben fentebb írtunk.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Nem releváns.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
kevésbé jutnak információhoz az őket megillető támogatásokról	rendszeres információnyújtás
hivatalos ügyek intézése, dokumentumok kitöltése	Családsegítő szolgálat munkatársainak, PH ügyintézőinek segítségnyújtása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	529	564	1093	48,40%	51,60%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)	44			4,03%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	78	102	180	7,14%	9,33%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	25	19	44	2,29%	1,74%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az állandó népesség számát úgy értelmezzük, mint a bejelentett állandó népességet. Tehát az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak a bejelentett állandó népesség körébe, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes lakásuk), vagy hogy az összeírás eszmei időpontjában jelen voltak-e.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2018	4	n.a.
2019	5	5
2020	0	6
2021	0	6
2022	0	3
2023	3	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A veszélyeztetettség feltárásában fontos szerepe van a jelzőrendszernek. A jelzőrendszeri tagok közötti kommunikáció a településen kiemelkedően jó. Az önkormányzat, az óvoda, a védőnői szolgálat és a családsegítő munkatársak heti rendszerességgel tartják a kapcsolatot egymással. A

táblázat alapján is elmondható, hogy bár a veszélyeztetett gyermekek száma stagnál, védelemben vételi eljárást az utóbbi években nem kellett végrehajtani. A jegyző által megállapított rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő és hátrányos helyzetű gyermekek száma jelenleg 3 család, azon belül 11 gyermeket érint. Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek nincs a településen. Tekintettel arra, hogy a településen gyermekek és felnőttek számára is rendelkezésre áll gyógypedagógiai intézmény, az ő számuk a településen viszonylag nagy. A fogyatékkal élő gyermekek részére lakóotthon, kollégium, szakiskola, általános iskola és óvoda is rendelkezésre áll. Egészségügy tekintetében háziorvosi és iskolaorvosi ellátás helyben adott.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma jelentősen csökkent 2018 és 2023 között. A szülők kedvezőbb elhelyezkedési lehetőségei, a minimálbér növekedés, a szociális helyzet javulása kedvezőleg hatott arra nézve, hogy egyre kevesebb olyan család él a településen, akiknek az egy főre jutó havi jövedelmük nem érte el a jogszabályban megállapított, jelenleg 69.825 Forintot. 2023-ra mindösszesen 1 család 1 gyermekkel volt érintett a településen, ami azonban azóta 3 család érintettségére változott és jelenleg 10 kiskorú és 1 nagykorú gyermeket érint.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2018	31
2019	31
2020	33
2021	16
2022	6
2023	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2018	10	6	16
2019	6	6	12
2020	5	6	11
2021	7	6	13
2022	5	4	9
2023	5	3	8

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A jogszabályi előírásoknak megfelelően a kedvezményes étkezés biztosított a jogosultsági feltételeknek megfelelően, illetve a fentiek értelmében.

Kömlőd településen ingyenes étkezésben részesül jövedelemre való tekintet nélkül Kömlőd községben, a Gézengúz Napköziotthonos Óvodába járó gyermek, akinek állandó lakóhelye Kömlőd.

Minden nappali tagozaton általános vagy középiskolai tanulmányokat folytató tanuló, illetve óvodás gyermek, aki Kömlőd településen lakóhellyel rendelkezik, ősszel iskoláztatási támogatásban részesül. Elmondható tehát, hogy a településen minden, 3-18 év közötti gyermek részesül valamilyen juttatásban.

A szünidei gyermekétkeztetés igénybevétele évről-évre csökken, egyrészt, mert csökken a jogosultak köre, másrészt, mert főként azok a gyermekek lennének jogosultak rá, ahol az édesanya állandóan otthon van és rendszeresen főz az iskolai szünetekben.

- e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Csekély számban élnek a településen nem magyar állampolgár gyermekek. Nincs hátrányos megkülönböztetés.

- f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nem releváns.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Nem releváns.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnői ellátás az elmúlt öt évben helyettesítéssel volt megoldva. Részmunkaidőben, ketten, napi 4 órában látták el a feladatot. 2023. júliusától a kórházak átvették az önkormányzatoktól a védőnői szolgáltatásokat. A munkatársak személyében nem történt változás. Az Egészségházon belül kapott helyet a felújított, minden felszereltséggel ellátott védőnői helyiség.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2018	0	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	0	n.a.	-
2022	1	n.a.	-
2023	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Településünkön nincs szakosított házi gyermekorvos. Ezen orvosi tevékenységet a házi orvos látja el vegyes praxisban. Azonban a szabad orvos választás elvét kihasználva, a településünkön élő gyermekek hozzávetőlegesen 20-30 %-át viszik gyermek szakorvoshoz Oroszlányba, Környére és Tatára a szülők.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2018	1	0	0	n.a.	116
2019	1	0	0	n.a.	117
2020	1	0	0	n.a.	117
2021	1	0	0	n.a.	114
2022	1	0	0	n.a.	111
2023	1	0	0	n.a.	111

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Idézve a Kömlődi Gézengúz Napköziotthonos Óvoda Alapító okiratából:

„Az óvodai nevelés a gyermek neveléséhez szükséges, a teljes óvodai életet magában foglaló foglalkozások keretében folyik, beleértve a szükséges logopédiai, dyslexia-megelőző foglalkozásokat is. Nevelési célrendszere: a gyermeki személyiség sokoldalú fejlesztése egyéni és életkori sajátosságok figyelembe vételével változatos tevékenységeken keresztül. Az óvoda a gyermek hároméves korától ellátja a napközbeni ellátásával összefüggő feladatokat. Ellátja a gyermek- és ifjúságvédelmi, tűz- és munkavédelmi feladatokat az érvényben lévő jogszabályoknak megfelelően. Sajátos nevelési igényű gyermeke integrált óvodai nevelése, amennyiben a tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság, illetve az Országos Szakértői és Rehabilitációs Bizottság ezt javasolja. A megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének súlyos rendellenességével küzdő gyermekek (SNI/b.). Beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küzdő gyermekek (BTM).”

A logopédiai fejlesztést az Oroszlányi Szakszolgálat utazó pedagógusa által látja el, az SNI-s (Sajátos Nevelési Igényű) gyermekek fejlesztése az önkormányzat segítségével megoldott, megbízási szerződés keretében jelenleg egy fő gyógypedagógust és egy fő fejlesztő pedagógust foglalkoztat.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

2016. január 1-jétől a gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel integráltan-egy szervezeti és szakmai egységben-működhet: települési szinten a család. és gyermekjóléti szolgálat, járási szinten a család- és gyermekjóléti központ keretében. Az integráltan létrejövő szolgáltatás település szinten elérhető kötelező szolgáltatásként jelenik meg, az ellátandó terület nagysága (járás/település) szerint differenciált szolgáltatási tartalommal. Az alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez. Ezt a feladatot a településen az Oroszlányi Szociális és Gyermekjóléti Alapszolgáltatási Központ látja el egy fő családgondozó személyében, aki heti egy alkalommal, de amennyiben szükséges, hetente többször is a településen tartózkodik, ügyfélfogadást tart és családokat látogat.

E változással egyidejűleg a hatósági feladatokhoz kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenységek, valamint a speciális szolgáltatások biztosítása a járásszékhelyek települési önkormányzataihoz kerültek, Kömlőd esetében az oroszlányi gyámhivatalhoz. A hatósági intézkedésre a család és gyermekjóléti központ esetmenedzsere tesz javaslatot a gyámhivatal részére. Az esetmenedzserrel közösen történik a védelembe vett gyermekek gondozása.

2021. évi adatok alapján a 0-17 éves gyermekek létszáma: 224, ebből gyermekjóléti ellátásban 26 gyermek részesült, veszélyeztetett gyermekek száma: 1., védelembe vett gyermekek száma: 1 fő, eseti gondozásra 8 fő esetében került sor. (Forrás: Gyermekjóléti Szolgálat)

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A településen hosszú évekig nem volt megoldott a 3 év alatti kisgyermekek napközbeni ellátása, viszont 2021-ben sikeresen pályáztunk egy 8 férőhelyes mini bölcsőde építésére. A sikeres pályázat lehetővé tette, hogy megindulhasson az építkezés, így 2024. márciusában átadásra került az új mini bölcsőde a kisgyermekek számára. Azóta is létszám feletti a szándék a beiratkozásra, az intézmény telített. Nagy szükség volt már a településen egy bölcsődére, hiszen az óvoda is nagy létszámban fogad 2,5 éves gyermekeket. Elsősorban anyagi okok miatt egyre jellemzőbb, hogy az édesanyák a gyermekek 3 éves kora előtt visszamennének dolgozni. A mini bölcsőde 8 férőhellyel rendelkezik.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

Településünkön a családokat és gyermekeket számos gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatás segíti szociális körülményeik javításában, amelyet a fentiek szerint ismertetett Szolgálat esetében információnyújtásból, hivatalos ügyek intézésében való közreműködésből, tanácsadásból, közvetítésből, elhelyezési és felülvizsgálati tárgyalásokon való részvételtől áll.

2018. szeptember 1-től a közintézményekben az addig gyermek- és ifjúságvédelmi felelősként munkát végző szakember helyébe az óvodai és iskolai szociális segítő lépett.

Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújt a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak.

Az óvodai és iskolai szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, valamint gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat lát el.

A gyermek- és ifjúságvédelemben nagy szerepe van a rendőrségnek és a település körzeti megbízottjának, akik a közintézmények együttműködésével prevenció és felvilágosító órákat tartanak.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Az anyagi krízishelyzetbe került családok számára a korábbiakban már részletezett rendkívüli települési támogatás formák vehetők igénybe. Súlyosabb esetben a polgármester saját hatáskörben azonnali pénzügyi támogatást nyújthat. Kiemelendő a téli időszakban a szociális tűzifa biztosítása, illetve a település szociális étkeztetést is biztosít az arra rászoruló jogosultaknak. Esetleges családi erőszak elől menekülő anyák és gyermekek számára a Gyermekjóléti Szolgálat segítségével elérhető az anyaoththon és a családok átmeneti otthona.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Sajnos nem számottevő a településen a sportolási lehetőség. A gyermekek részére a jelenleg elérhető a mazsorett, és a lovaglás. A helyi könyvtár heti két alkalommal várja az érdeklődőket, a számos könyv mellett elérhető az internet is, számítógépek használata. Könyvtári szervezésben rendszeresen kerülnek megrendezésre különféle kézműves és egyéb foglalkozások, melyeken sajnos csak elenyésző számban vesznek

részt. Évente néhány alkalommal a Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai is szerveznek kézműves foglalkozásokat a gyermekek számára, illetve újdonság, hogy a Hagyományörzők gyermeknap rendezvényen különféle játékokkal, műsorokkal várták a gyerekeket. nagy érdeklődés övezi a nyaranta megszervezett egy hetes napközis tábor is. Az egy hetestábor alatt számos kulturális és szabadidős tevékenységgel várják a táborozókat. A szervezésben és a lebonyolításban a Hagyományörző csoport és helyi önkéntesek vesznek részt.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei);

Az intézményi gyermekétkeztetés biztosított a gyermekvédelmi törvényben meghatározott jogosultságoknak megfelelően, ezen jogosultságokon felül az önkormányzat ingyenes étkezést biztosít jövedelemre való tekintet nélkül Kömlőd községben, a Gézengúz Napköziotthonos Óvodába és Mini Bölcsődébe járó gyermek számára, akinek állandó lakóhelye Kömlőd. Az önkormányzat törvényi előírásoknak megfelelően meleg ebédet biztosít az arra rászoruló, és azt igénylő rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, hátrányos helyzetű gyermekek részére. Az utóbbi években nem releváns.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Nem releváns a településen, a csekély számú eltérő kultúrájú vagy hátrányos helyzetű gyermekek is egyenrangúként látogatják a különféle rendezvényeket.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetésről nincsen információ, az óvoda és az iskola intézmények, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi, továbbá a családsegítő szolgáltatások és juttatások segítik a hátrányos helyzetbe került gyermekek, gyermekes családok életkörülményeinek mielőbbi javulását és a gyermekek egészséges fejlődését, a gyermekek érdekeit és esélyegyenlőségét tartva szem előtt.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

A fentiekben említett önkormányzati települési támogatás a helyi intézménybe járó helyi lakosú gyermekek étkeztetésére vonatkozóan.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Kömlőd településen jelenleg az általános iskola nem működik. Óvodai ellátás keretein belül az SNI-s és fejlesztést igénylő gyermekek számára a szakemberek által biztosított a szükséges fejlesztés. A más településeken szükséges fejlesztésre jutás egyénileg lehetséges a családok számára.

A településen a fogyatékos gyermekek számára speciális iskola és kollégium működik, ahol egészen az óvodáskorú gyermekektől a középiskolás korúig foglalkoznak a gyermekekkel.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2018	46	7	15,22
2019	42	1	2,38
2020	37	4	10,81
2021	37	2	5,41
2022	36	2	5,56
2023	36	2	5,56

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2018	n.a.	16	43,24
2019	n.a.	1	3,03
2020	n.a.	1	3,57
2021	n.a.	1	4,35
2022	n.a.	0	0,00
2023	n.a.	2	7,69

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	0	n.a.	18	49	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	0	0	n.a.
2020	0	n.a.	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	1	2	n.a.	n.a.
2022	0	n.a.	2	4	n.a.	n.a.
2023	0	n.a.	1	2	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2018	14	0
2019	13	0
2020	10	0
2021	8	0
2022	6	0
2023	1	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A logopédiai fejlesztést az Oroszlányi Szakszolgálat utazó pedagógusa által látja el, az SNI-s (Sajátos Nevelési Igényű) gyermekek fejlesztése az önkormányzat segítségével megoldott, megbízási szerződés keretében jelenleg egy fő gyógypedagógust és egy fő fejlesztő pedagógust foglalkoztat.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2018	43	3	58	2	46	1	7	15
2019	50	2	50	1	42	0	0	21
2020	45	2	50	1	37	0	0	19
2021	48	2	50	1	37	0	0	19
2022	52	3	58	2	36	1	7	12
2023	49	3	58	2	36	1	5	12

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2018	6	6	1	6,17	72,97
2019	5	5	1	6,60	27,27
2020	5	5	1	5,60	39,29
2021	4	4	1	5,75	78,26
2022	4	4	1	6,00	75,00
2023	4	4	1	6,50	76,92

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2018	6
2019	8
2020	6
2021	0
2022	0
2023	6

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;
Hátrányos megkülönböztetésről nincsen információ.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;
Általános iskola hiányában nem releváns.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.
Az óvodában a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek minden segítséget megkapnak.

4.4.6. számú táblázat - Gyermejkölési, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjölési szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2018	n.a.	n.a.	4	3
2019	n.a.	n.a.	2	0
2020	n.a.	n.a.	2	0
2021	n.a.	n.a.	4	1
2022	n.a.	n.a.	3	0
2023	n.a.	n.a.	3	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
utaztatás a környező iskolákba	szervezett iskolabusz és kíséret
helyi iskola hiányában nincs összetartás, iskolai szünetekben felügyelet hiánya	rendszeres programok, 1-1 napos kirándulások szervezése, nyári napközis tábor folytatása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2018	2,03	2,43	2,23%
2019	2,99	1,9	2,45%
2020	3,32	1,91	2,62%
2021	2,3	1,37	1,84%
2022	1,55	0,81	1,18%
2023	1,31	0,79	1,05%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban
nincs erre vonatkozó információnk.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei
Alacsony iskolai végzettséggel közfoglalkoztatásban, kiegészítő alkalmazásokban, gyárakban tudnak a nők elhelyezkedni.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Konkrét adatokkal nem rendelkezünk, a probléma még mindig jelen van.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A védőnői álláshely évek óta helyettesítés formájában működött, ez a probléma 2025. szeptemberétől megoldódni látszik egy új, fiatal, friss diplomás szakember személyében.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2018	0	45	-
2019	1	47	-
2020	0	47	-
2021	0	52	-
2022	1	58	-
2023	n.a.	52	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

A településen hosszú évekig nem volt megoldott a 3 év alatti kisgyermek napközbeni ellátása, viszont 2021-ben sikeresen pályáztunk egy 8 férőhelyes mini bölcsőde építésére. A sikeres pályázat lehetővé tette, hogy megindulhasson az építkezés, így 2024. márciusában átadásra került az új mini bölcsőde a kisgyermek számára. Azóta is létszám feletti a szándék a beiratkozásra, az intézmény telített. Nagy szükség volt már a településen egy bölcsődére, hiszen az óvoda is nagy létszámban fogad 2,5 éves gyermekeket. Elsősorban anyagi okok miatt egyre jellemzőbb, hogy az édesanyák a gyermekek 3 éves kora előtt visszamennének dolgozni.

Kömlőd településen Napköziotthonos Óvoda működik, ahová 2,5 éves kortól veszik fel a gyerekeket. Az óvoda nappali ellátást nyújt, nyitva tartását a szülők igényeihez igazítva határozza meg a képviselő-testület. Az óvoda 50 férőhelyes, jelenleg 37 kisgyermek jár az óvodába. Sajnos jellemző a településen, hogy nem helybe veszik igénybe az óvodai ellátást a szülők. Ennek egyik oka főként az, hogy a szülők a környező városokba járnak dolgozni, így a munkahelyhez közel választanak óvodát, másrészt az, hogy nincs iskola a településen, ezért a leendő iskolához közel választanak már óvodát is.

Az önkormányzatnál és intézményeiben elhelyezkedő édesanyák számára igyekszünk családbarát megoldásokat találni.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnői álláshely évekig helyettesítés formájában működött, 2025-ben állandósult a helyzet..

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2018	0	45	-
2019	1	47	-
2020	0	47	-
2021	0	52	-
2022	1	58	-
2023	n.a.	52	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Nincs róla adatunk, szükség esetén a megfelelő szakmai segítséget megkapják az érintettek.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Kömlődön nincs, a családsegítő szolgálat közreműködésével más településeken lévő szolgáltatásokat tudnak igénybe venni a krízishelyzetbe kerülők. Az elmúlt évek során egy-két ilyen esetre került sor a településen.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A helyi Képviselő-testületben és Bizottságokban is jelen vannak, az alpolgármester is nő. Óvodánk, Művelődési házunk, Könyvtárunk, élén szintén nő áll. A közösségi élet szervezésében is nagyrészt a nők vesznek részt. Jelenleg a háziorvos is nő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Kisgyermekes anyukák egymás közti kapcsolat-tartása	rendszeres programok szervezése
mamás-babás foglalkozások hiánya	megfelelő hely és idő összeegyeztetése, személy
helyhiány, főként a téli időszakban	rendelkezésre álló fűtött, szabad helyiség

6. Az idők helyzet, esélyegyenlősége

6.1 Az idős korú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	145	166	87,35%
2019	151	181	83,43%
2020	150	185	81,08%
2021	156	180	86,67%
2022	163	183	89,07%
2023	172	188	91,49%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2018	97	154	251
2019	91	151	242
2020	86	149	235
2021	87	146	233
2022	86	146	232
2023	96	149	245

A fenti táblázatokból jól látszik, hogy a településen elég magas az öregedési index. Az öregségi nyugdíjban részesülők száma viszont évről-évre csökkent. Ez összefügg egyrészt a nyugdíjkorhatár kitolásával és sajnos azzal a ténnyel, hogy férfiak esetében az átlag életkor sajnos 67-68 év. Jól látszik, hogy míg a nők esetében az öregségi nyugdíjban részesülők száma nő, a férfiaké stagnál.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Sajnos egyre többen kényszerülnek arra, hogy nyugdíj mellett munkát vállaljanak. Erre vonatkozóan pontos adataink nincsenek, de az önkormányzat alkalmazásában jelenleg is 2-3 fő dolgozik részmunkaidőben nyugdíjasként.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2018	7	2	56	111	2	12	0
2019	8	0	56	113	2	9	0
2020	5	0	55	115	2	9	0
2021	3	0	56	112	3	6	0
2022	3	0	59	116	2	6	0
2023	4	0	65	119	2	5	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	17	19	20	14	9	8
41-45 év (TS 042)	Fő	1	2	5	3	3	3
	%	5,88%	10,53%	25,00%	21,43%	33,33%	37,50%
46-50 év (TS 043)	Fő	4	2	5	2	0	1
	%	23,53%	10,53%	25,00%	14,29%	0,00%	12,50%
51-55 év (TS 044)	Fő	1	2	1	1	2	2
	%	5,88%	10,53%	5,00%	7,14%	22,22%	25,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	3	0	2	0	0	0
	%	17,65%	0,00%	10,00%	0,00%	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	2	3	3	5	2	1
	%	11,76%	15,79%	15,00%	35,71%	22,22%	12,50%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időszak, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A településen néhány évig elég aktívan tevékenykedett a Nyugdíjas Klub, rendezvényeket szerveztek, kirándultak, részt vettek a helyi közösségi élet formálásában. Sajnos több ok miatt feloszlottak, tagjai a szomszédos település nyugdíjas klubjához csatlakozott. Nem klubként, de kis számban azért a társaság egy része megmaradt, akik szívesen találkoznak és heti rendszerességgel tesznek sétákat a faluban, járnak különféle kulturális eseményekre együtt. Az idősek számára lehetőség van a Hagyományőrző csoporthoz csatlakozni.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Nincs róla adatunk.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2018	97	154	251
2019	91	151	242
2020	86	149	235
2021	87	146	233
2022	86	146	232
2023	96	149	245

Forrás: TeIR, KSH Tstar

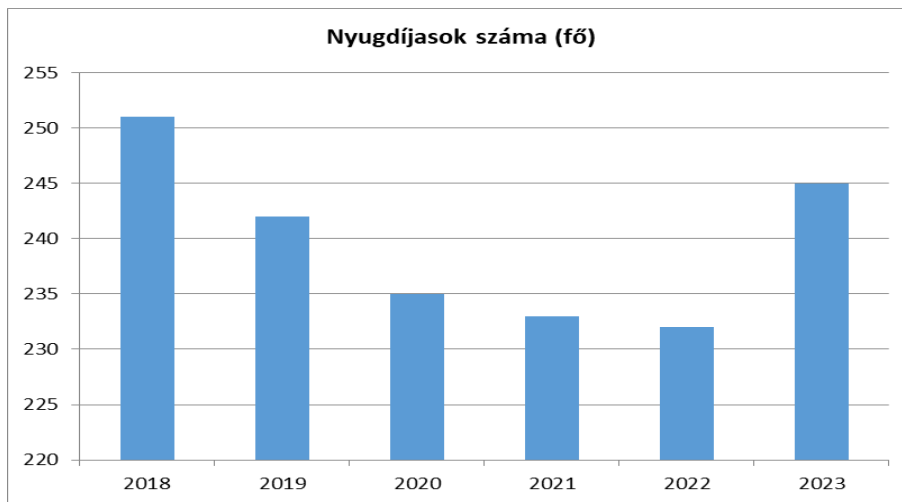
a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Az idősök egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférése az egészségügyi ellátórendszeren belül biztosított. A szűrő-, és egyéb, az állapothoz igazodó szakorvosi ellátások igénybe vétele a településen folyamatában nem biztosított, az eljutás a szakorvosi vizsgálatokra nehézkes, főleg tömegközlekedéssel.

Szociális étkeztetés keretében az Önkormányzat azoknak a szociálisan rászorult személyeknek a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről gondoskodik, akik azt önmaguknak, illetve önmaguknak és eltartottjaik részére tartósan, vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, ideértve azokat is, akik koruk, vagy egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt nem képesek az étkezésről más módon gondoskodni. Étkeztetésben jelenleg (2023) 1 fő jogosult vesz részt. Nagy segítség a Tanyagondnoki szolgálat, a tanyabusz segítségével az arra rászorulóknak az ebéd kiszállításra kerül.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő idősorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő idősorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2018	145	0	1	4
2019	151	0	1	2
2020	150	0	0	2
2021	156	0	0	2
2022	163	0	0	2
2023	172	0	0	1

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A településen minden évben megrendezésre kerül a Szépkorúak rendezvénye, ahol a 65 év felettieket köszöntik.

c) idősök informatikai jártassága;

Tapasztalatok alapján elmondható, hogy egyre több 65 év feletti csatlakozik és használja az internet adta lehetőségeket, jelen vannak a közösségi médiában is. Egyre többen rendelkeznek okos telefonnal.

d) a generációk közötti programok.

Egyre több olyan program, rendezvény van a településen, ahol a különböző generációk együtt tudnak részt venni. A gyereknapon például az idősebb asszonyok sütik a gyerekeknek a lángost, a szüreti felvonulásra is szívesen készülnek süteményekkel. A szépkorúak napján pedig a fiatalabb korosztály vendégeli meg őket.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Településünkön az Önkormányzat szervezésében hagyományosan minden évben megrendezésre kerül a Szépkorúak napja, ahol a 65 év feletti lakosainkat tartalmas műsorral, vacsorával, és zenés mulatsággal várják a szervezők. A Falunapra, Szüreti felvonulásra is szép számmal járnak időseink, sőt a különböző rendezvények szervezési, lebonyolítási munkálataiban is szívesen részt vesznek. Nagyon népszerű a gondosóra program, melynek propagálásában az önkormányzat is részt vesz.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
egyedül élő idősek elmagányosodása	nyugdíjas klub újra szervezése
ház körüli munkák	önkéntes segítők
gyakorta esnek áldozatul csalóknak	tájékoztatások, szomszédfigyelő rendszer

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2018	16	20	36
2019	14	20	34
2020	14	15	29
2021	12	18	30
2022	12	16	28
2023	15	18	33

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2018	28
2019	24
2020	23
2021	25
2022	26
2023	24

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Kömlőd településen a fogyatékkal élők foglalkoztatására nem igen van lehetőség, az önkormányzat nem zárkózik el ennek lehetőségétől.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Nem releváns

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Nincs róla tudomásunk.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A településen az egyház fenntartásában működő református Diakóniai Intézmény felnőttkorú fogyatékosok részére foglalkoztató házat és lakóotthont biztosít.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek helyi önkormányzati szinten a gépjárműadó mentességet vehetik igénybe. Járási szinten a kormányhivatalnál, illetve Magyar Államkincstárnál, Nyugdíjfolyósító Igazgatóságnál igényelhetnek különböző ellátásokat, többek között fogyatékosági támogatás, rokkantsági járadék, közlekedési kedvezmény, emelt szintű családi pótlék, stb. A családtagot gondozó személy ápolási díjat vehet igénybe.

Természetbeni ellátásként szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás igényelhető.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Szakellátásokhoz és rehabilitációhoz a településen nincs hozzáférés, Oroszlány, Kisbér, Tatabánya biztosítja. Az oda való eljutás közösségi közlekedéssel, betegszállítással lehetséges.

- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Középületeink, közintézményeink szempontjából 90%-ban megoldott, a régi középületeinkben a mozgáskorlátozott mellékhelyiségek hiányoznak. A polgármesteri hivatal parkolójában mozgáskorlátozott parkoló is megjelölésre került.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A közszolgáltatók nem tartanak kihelyezett ügyfélfogadást a településen, ezért a fogyatékkal élőknek ügyeik intézéséhez el kell utazniuk a településről.

Lakóépületek esetében nem jellemző az akadálymentesítés, a Posta, mint szolgáltató épület a településen, akadálymentesített.

A kulturális programok a településen a fogyatékkal élők számára is elérhetőek, sőt, a gyógypedagógiai Intézményben tanuló, nevelkedő gyerekek gyakori szereplői a település ünnepeinek, rendezvényeinek.

- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A településen munkahelyeket biztosító munkáltatók igyekeznek a jogszabályi előírásoknak megfelelni.

- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Az utóbbi évek sikeres beruházásai és felújításai révén elmondható, hogy az önkormányzat belterületi útjai és közterületei igyekeznek megfelelni az akadálymentesítettség elvárásainak.

- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A fogyatékosok nappali ellátását két intézmény is lehetővé teszi a településen, egyrészt a gyermek- és fiatalok számára az állami fenntartású speciális óvoda, iskola és gyermekotthon, másrészt a felnőttek számára az egyházi fenntartású foglalkoztató és lakóotthon.

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Nem releváns.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Nem releváns.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Kömlődön ilyen jellegű problémák nincsenek, tekintettel arra, hogy a településen mind a fogyatékossgal élő gyermekek, mind a felnőttek számára van intézmény, a fogyatékossgal élők napi szinten vannak jelen a település életében. A település lakói velük szemben elfogadóak és segítők.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékossgal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
nem teljeskörű akadálymentesítés	pályázatok felkutatása, kivitelezési lehetőségek

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
közösségi terek téli fűtése	intézményi helyiségek bérbeadása közösségi célokra, például óvodai csoportszoba
nincs gyógyszerkiváltási lehetőség	szervezett vásárlások, vállalkozók becsábítása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A Kömlődi Református Egyházközség a kömlődi református vallású fiatalok hitbeli nevelődésének elősegítését szolgálja elsődlegesen, működtet egy felnőtt fogyatékosokkal foglalkozó lakóotthont is.

A Kömlődi Polgárőr Egyesület a közrend, a közbiztonság segítése, a bűncselekmények és a balesetek megelőzésében közreműködés céljából jött létre. rendszeresen jelen vannak a község rendezvényein, segítik a rendőrség, a körzeti megbízott munkáját.

Viszonylag új szerveződés, kezdeményezés a kömlődi hagyományőrző csoport. tagjai lelkes helyi lakosok, akik kezdetben a Szüreti felvonuláson, Falunapon segédkeztek, majd egyre több ötlettel, programmal álltak elő. A helyi közösségi élet fellendítésében és fenntartásában nagy szerepet játszanak.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Kömlőd Község Önkormányzata jó kapcsolatot ápol a civil szervezetekkel, minden évben igyekszik anyagi támogatást nyújtani nekik.

A középiskolás diákoknak az érettségi megszerzéséhez közösségi szolgálatot kell teljesíteniük, melyet az önkormányzatnál és intézményeinél is le lehet tölteni, ezzel arra is ösztönözve a fiatalokat, hogy több szerepet vállaljanak a közösségi életben.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Az Oroszlányi Járási Hivatallal kötött Foglalkoztatási Paktum keretében önkormányzatunk sikeresen pályázhat TOP keretében bérköltség támogatásra. Ezt éveken keresztül igénybe is vette az önkormányzat.

A helyi kulturális élet fejlesztése céljából kulturális megállapodást kötött az önkormányzat a Nemzeti Közművelődési Intézettel. Ennek keretében eleget tudunk tenni annak a jogszabályi kötelezettségnek, miszerint 1 fő szakképzett kulturális szakembert alkalmazni kell. Ez a munkatársunk azóta is ellátja a feladatát, hagyományőrző csoportot hozott létre, kézműves szakköröket tart, programokat szervez és jelentősen fellendítette a helyi kulturális életet.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége
- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;
- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;
- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.
- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	információáramlás mennyisége ügyintézési problémák	információ nyújtás segítségnyújtás
Gyermekek	helyi összetartozás hiánya utaztatás 3 év alattiak napközbeni ellátása	rendszeres programok szervezése, nyári tábor iskolabusz, megfelelő kíséret Minibölcsőde
Idősek	elmagányosodás ház körüli teendők csalások	nyugdíjas klub szervezése segítségnyújtás, önkéntesek bevonása rendszeres tájékoztatás
Nők	Kisgyermekes anyukák egymás közti kapcsolattartása baba-mama programok visszatérés a munkaerőpiacra	rendszeres programok szervezése megfelelő hely és idő összeegyeztetése, személy Minibölcsőde megnyitása
Fogyatékkal élők	teljeskörű akadálymentesítés, pl: akadálymentes mosdók	pályázatok feltérképezése, benyújtása
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	vásárlási lehetőségek beszűkülése gyógyszerkiváltási lehetőség hiánya megszűnőben lévő posta közösségi terek téli fűtése járdák állapota tanyán élők helyzete	szervezett bevásárlások, mozgóárusok szervezett gyógyszerkiváltás intézményi helyiségek bérbeadása pályázatok benyújtása, kivitelezési lehetőségek szolgáltatások kiépítése

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák megfelelően beilleszkednek.
Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők szociális helyzetét segítsük.
Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek testi, lelki és szellemi fejlődésének elősegítését.
Folyamatosan odafigyelünk az idősök szükségleteire és biztonságára.
Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén, hogy ne érje őket hátrány a nemükből adódóan.
Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők mindennapjainak megkönnyítésére.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Intézkedés sorszáma	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Tanyarendszer	Az egyéb lakott belterületen élők (Virágtanya, Kis- és Nagyparnakpuszta) helyzete és szolgáltatások hiánya miatt nem megfelelő, tulajdonjog eseténként nem tisztázott. Pl. úthálózat, közmű és élelmiszerellátás, közvilágítás, új tanyabusz beszerzése indokolt.	Az egyéb lakott belterületen élők (Virágtanya, Kis- és Nagyparnakpuszta) helyzetének javítása és szolgáltatások kiépítésével.	pályázati dokumentáció, földhivatali nyilvántartó rendszer, költségvetési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	igény- és állapotfelmérés, egyeztetések szervezése a tulajdonjog tisztázása érdekében, szolgáltatások kiépítése az egyéb lakott belterületen élők számára	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap) Elvégezve Folyamatos sikertelen pályázatok.	szolgáltatások kiépítésének mértéke	a pénzügyi erőforrást pályázati és önkormányzati erőforrással kívánjuk biztosítani	5 év	nem releváns
2	Kül-és belterületi utak, járdák állapota	Kül-és belterületi utak, járdák állapotának javítása és csapadékelvezetés megoldása.	Kül-és belterületi utak, járdák állapotának javítása és csapadékelvezetés megoldása.	pályázati dokumentumok, költségvetési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	állapotfelmérések, forráskeresés, fenntartóval történő egyeztetés, kivitelezési lehetőségek	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap) Részben elvégezve, folyamatos.	elkészült utak és járdák, csapadékelvezető árkok száma	pénzügyi forrásként pályázati és önkormányzati támogatás, megfelelő szakemberek	5 év	nem releváns
3	Rekreációs tevékenység	A településen kevés a rekreációs tevékenységet biztosító helyszín, lehetőség.	Horgászto, horgász egyesület létesítése. A horgászto, későbbiekben településfejlesztési koncepció	pályázati dokumentumok, költségvetési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	igényfelmérés, forráskeresés, helyszín biztosítása	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap) Részben elvégezve, további fejlesztések.	rekreációs tevékenységek száma	pályázati és önkormányzati támogatások	5 év	nem releváns
4	Fűtött helyiség	Téli időszakban a téli időszakban	A téli időszakban	költségvetés, helyi	Magyar Nemzeti	Művelődési ház	polgármester	2028. 12. 31.	megszervezendő	költségvetés,	Ameddig igény	nem releváns.

	biztosítása	Művelődési ház fűtés hiányában bezárásra kerül, ezért rendszeres programok megszervezése, helyiség biztosítása akadályba ütközik.	is legyen biztosítva a közösségi programokhoz megfelelő beltéri közösségi tér.	kulturális program	Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	téli fűtése , ennek hiányában egyéb intézmények fűtött helyiségeinek bérbeadása		(vasárnap)	programok száma, résztevők száma	pályázati forrás	van téli programok megszervezésére.	
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Információnyújtás, ügyintézési problémák	rossz szociális helyzetben lévő nem jutnak elegendő információhoz az őket megillető támogatásokról.	A rossz szociális helyzetben lévő tájékoztatása.	Szocvtv., helyi szociális rendelet	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	információnyújtás, tájékoztatás adása a különféle szociális ellátási formákról, segítségnyújtás a hivatalos dokumentumok kitöltésében.	polgármester, hivatal ügyintézője, Szociális és humán Bizottság	2028. 12. 31. (vasárnap) Részben megvalósult.	ellátásra jogosultak száma	szabad kapacitású ügyintéző, szociális keret	2 év	Nem releváns
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Napközi táborok, szüneti közösségi programok szervezése	Nem megoldott a gyermekek szüneti felügyelete, nincs hasznosan eltöltve a szünet	hasznosan eltöltött szünet, szabadidő	pályázati dokumentáció, költségvetés	Nemzeti Ifjúsági Stratégia	pályázati lehetőségek felkutatása, programok megszervezése, önkéntesek bevonása, nyári tábor programjainak kibővítése	polgármester, családsegítő szolgálat munkatársa, Szociális és Humán Bizottság	2028. 12. 31. (vasárnap) Elvégezve Elvégzése folyamatos	6-18 éves korosztály száma szüneti mértéke	költségvetés, pályázati forrás	5 év	nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Baba-mama foglalkozás	Kisgyermekes anyukák egymás közötti kapcsolattartása, babás foglalkozások keretében.	A gyereken otthon lévő anyukák, nők ne zárkozzanak be, legalább heti 1 alkalommal közös program keretében találkozzanak.	nem releváns	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010- 2021)	A megfelelő (szak)ember, hely és időpont megtalálása, a kisgyermekes anyukák összefogása, foglalkozások megtartása.	védőnő	2028. 12. 31. (vasárnap)	a gyereken lévő száma	megfelelő helyiség szakember,	a foglalkozások száma	nem releváns
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Egyedülálló idősek segítése	kiszolgáltatottság, magány, a ház közeli munkában való segítségnyújtás, gyakran családok áldozatai	segítség a ház közeli munkák elvégzésében, elmagányosodás megakadályozása	nem releváns	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010- 2022), (2023- 2024)	igényfelmérés, önkéntes segítők beszervezése segítségnyújtás az idősek számára	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap) Folyamatban.	segítők és segítettek száma	humán erőforrásként önkéntesek alkalmazása	5 év	nem releváns
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Középületek, utak akadálymentesítése	A településen az akadálymentesítés részben megoldott	Teljeskörű akadálymentesítés, régibbi intézményekben	pályázati dokumentáció	Országos Fogyatékosügyi Program (2015- 2025)	pályázati lehetőségek felkutatása, pályázatok	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap) Részben elvégezve	akadálymentesített épületek számának csökkentése	költségvetés, pályázati források	elnyert pályázatok	nem releváns

			akadálymentes mosdók kiépítése.			benyújtása, akadálymentesítés kivitelezése		folyamatban.				
--	--	--	------------------------------------	--	--	--	--	--------------	--	--	--	--

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzeti önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Kömlőd község Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Kömlőd község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatát (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 67/2025 (XI.20.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

A kötelező táblák és az összefoglaló IT tábla nem a melléklete a HEP-nek hanem az egységes szerkezetbe foglalt HEP kötelező eleme!

2025.11.20.

Bogáth István
polgármester

Kömlőd Község Önkormányzat Képviselő-testülete
Iktatószám: K/29-11/2025.

KIVONAT

*Kömlőd Község Önkormányzat Képviselő-testülete
2025. november 20-án megtartott ülésének jegyzőkönyvéből*

3.Napirend: Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálata.

*Kömlőd Községi Önkormányzat Képviselő-testülete
67/2025. (XI.20.) KT-határozata
a Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatáról*

Kömlőd Község Önkormányzat Képviselő-testülete az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programját áttekintette, felülvizsgálta és a változásokat az eredeti programmal egyeséges szerkezetben az előterjesztés szerint elfogadja.

Határidő (a közlésre): 2025. december 5.

*Felelős: Lanczendorfer Melinda jegyző
Bartusné Fitos Krisztina HEP koordinátor*

Bogáth István sk.
polgármester

Lanczendorfer Melinda sk.
jegyző

A kivonat hitelül:
Kömlőd, 2025. november 28.

Lanczendorfer Melinda
jegyző